

DOMOLJUB

Izba ja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spis in dopis se pošiljajo: Uredništvo Domoljuba*, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Štev. 45.

V Ljubljani, dné 5. novembra 1908.

Leto XXI.

Melioracije.

Melioracija, ta okorna latinska beseda udari kmetu velikokrat na ušesa. V kmetijskih knjigah in listih jo srečaš venomer. Po naše pomeni izboljšanje (od latinskega melior = boljši). Rabi se pa samo za zemljo; tako da, kadar slišiš besedo melioracija, lahko veš, da se gre za izboljšanje zemljišča. Sem spada zlasti ureditev vode, in gojzodovanje; to zadnje je zvezano s prvim, ker gojzdi najboljše vrejajo vodne razmere. Kjer gojzodov ni, je tudi z vodo mnogo neprilik. Pri vodi je vse polno različnih del: urediti se morajo reke, da ne trgajo in ne preplavljajo rodovitne zemlje, zajeziti je treba hudournike, napeljevati pitno vodo, kjer je manjka za ljudi in živino, pa tudi napeljavati vodo za namakanje zemljišč in odvoditi temeljno vodo, kjer jo je preveč in vsled močvirnega sveta rast zastaja.

V naših deželah se je v vseh teh ozirih razmerno še malo storilo. Prva večja melioracija, ki je zdaj v tiru, je osuševanje ljubljanskega barja. Kmečki poslanci, med njimi v prvi vrsti naši pod vodstvom Fr. Povšeta, so v državni zbornici dosegli, da be odslej država dajala po osem milijonov kron na leto za izboljševanje, medtem ko je doslej samo po štiri milijone kron šlo iz državne blagajne v imenovane namene.

Delati moramo na to, da od tega denarja, kar se da največ, dobimo za svojo zanemarjeno domovino. V prvi vrsti moramo skrbeti za izboljšanje travnikov in pašnikov, ker tega potrebujemo kot oči v glavi, če hočemo dvigniti svojo živinorejo. Namakanje in osuševanje travnikov moramo izpeljati, kjerkoli je potrebno. Seveda nam pa mora pri tem iti dež. zbor in odbor na roko. Koliko imamo še močvirnega sveta, kjer zastaja voda in vsled tega raste na njem samo slaba, kisla krma. Tu-

di v krajih, kjer je sicer kmetijstvo že napredno vravnano, še ni o kakem izboljšanju v tem oziru ne duha, ne sluha, pač pa slišimo pogosto lamentacijo, da to pri nas še ni mogoče.

Največja težava je pač ta, da se tako izboljšanje skoraj nikjer ne da izpeljati samo za enega. Prizadetih je domala vselej večje število posestnikov. Več ljudi spravljati pod en klobuk je pa vedno težko. Marsikdo se ustavlja potrebnemu skupnemu delu iz nevednosti; večkrat pa tudi kdo nagaja iz same hudobnosti; da drugim zabrani koristno napravo, je tudi sam neče. Vrh tega manjka seveda na kmetih podjetnosti sploh, pa tudi potrebnega znanja, kako naj se kaka reč izpelje; nezaupnost do tujih, študiranih ljudi je tudi velika zavornica.

Nekateri povdarjajo vedno te našteje ovire in potem tudi nič ne store. Mi pa ne tako. Predobro poznamo naše kmečko ljudstvo, da ne bi vedeli, da se vsaka dobra reč da izpeljati z njim, če se le prav prime. Pomagati se mora ljudem, podučiti jih, s krepko roko začetni, pa gre. Kar je potrebno mora iti in izboljšanje naših travnikov in pašnikov je v prvi vrsti krvava potreba. Saj vidimo v zadrugištvu, kako se širi smisel za skupno, vzajemno delo; pri delitvah skupnih zemljišč, ki jih je komisija za agrarne operacije pri nas že silno veliko izvršila, in ki jih ima za leta naprej že oglašene, je tudi potreba skupnega postopanja in vzajemnega soglasja. Če gre tam, pojde tudi tukaj.

Pot je tale: Treba je ustanoviti vodno zadrugo. Udeleženci se morajo dogovoriti med seboj. Če so za odpeljanje vode taki, ki imajo vsaj polovico dotičnega zemljišča v svoji lasti, za namakanje pa dve tretjini, potem lahko začno delati. Napravijo si pravila, izvolijo odbor z načelnikom, poskrbe za načrt in proračun s pomočjo deželnega odbora in stvar je v

tiru. Sproži jo lahko vsak posameznik; najlozje se pa taka reč prične v občinskem odboru. V zadrugo morajo vstopiti vsi, tudi tisti, kateri so bili proti nji. Če se branijo, se to sporoči okrajnemu glavarstvu, ki vso zadevo preišče in potem razsodi, da morajo. Stroški se razdele med državo, deželo in udeležence. Samo posebi se razume, da mora tisti, kateri ima od izboljšanja več dobička, nositi sorazmerno več stroškov. Pravila za tako zadrugo preskrbi tudi »Zadruga zveza«. Ko je vse delo izvršeno, se zadruga razide.

Na Dunaju je pri pojedelskem ministrstvu več deželnokulturnih nadzornikov, ki morajo taka dela podpirati in nadzirati. V nekaterih deželah (tudi na Štajerskem in Koroškem) so tudi deželni kulturnotehniški uradi v ta namen. Na Kranjskem in Primorskem jih še ni. Treba je pa, da se ustanove. Ti uradi bi morali pri ljudstvu pospeševati melioracijske zadruge, izdelovati načrte in proračune, pomagati, da se dobi potrebni denar, izvrševati melioracije in nadzirati, da se ohranijo. Potrebno se nam je zdelo zlasti zdaj pred volitvami v kranjski deželni zbor opozoriti na to imenitno reč. Le če bo res enotna, krepka kmečka večina, če zmaga na celi črti na kmetih »S. L. S.«, bo mogoče prijeti za to delo.

Vestnik „Kmečkih zvez“.

Zadnji čas smo ustanovili tri nove »Kmečke zveze«, in sicer: 27. septembra se je ustanovila »Kmečka zveza« za sodna okraja Metlika in Črnomelj, 12. oktobra se je ustanovila »Kmečka zveza« za novomeško okolico in 25. oktobra se je na Premu ustanovila »Kmečka zveza« za košansko-reško dolino s sedežem na Premu.

Samostojna je postala 11. oktobra tudi »Kmečka zveza« za sodni okraj Postojna.

V Radečah pri Zidanem mostu se snuje nova »Kmečka zveza«, ravno tako se bo kmalu tudi v Črnomlju osnovala samostojna »Kmečka zveza«, ker je delokrog prvotne »Kmečke zveze« s sedežem v Metliki preobsežen.

Nadalje bo pa treba, da se ustanove še »Kmečke zveze« za sodni okraj Radovljico, za okolico Idrijo, za Višnjo goro in Kostanjevico. Vsi gospodje in kmetje, katerim je izobrazba, politična zavednost in blagor našega kmeta pri srcu, naj začno takoj s pripravljalnimi deli, naj zasnujejo v to svrhu odbore, ki bodo skrbeli za to, da se čimprej ustanove omenjene »Kmečke zveze«.

Kaj pa naj store »Kmečke zveze«, ki so se že ustanovile? Vse, brez izjeme, mlajše in starejše, naj napravijo temeljito revizijo v svojih vrstah in v svojem delu. Pogledajo naj nazaj, kaj so storile in kaj bi bile lahko storile, ker nam se nehote vriva neljuba, a skoro gotovo resnična misel, da so skoro vse z malimi izjemami — premalo vestno vršile svojo dolžnost. Bodimo odkritosrčni in priznajmo odkrito, da naše »Kmečke zveze« preveč spe in premalo bde. »Kmečke zveze« bi morale najmanj vsaki mesec enkrat prirediti kako zborovanje in se pomeniti o gospodarskih in političnih rečeh, ki so važne za dotično okolico. Seveda hogve kako velikih in impozantnih shodov ni treba prirejati, pač pa manjše gospodarske shode, ki so velike važnosti za podrobno organizacijo kmečkega stanu. Mi ne smemo varati samega sebe in misliti, da je pri nas vse zavedno, vse organizovano. To ni res!

Ko bi odbor v vsakem kraju poskrbel za take male shode in sestanke, ki naj bi se redno vršili, kmalu bi se pokazali sadovi takih prijateljskih kmečkih pogovorov. Ljudje bi se začeli zanimati za svoje kraljevne potrebe, začeli bi premišljevati razmere, v katerih žive, in rodila bi se misel za misljo. Naš kmet sam bi začel bolj natanko premišljevati o svojih stanovskih zadrgah, bolj resno bi začel misliti na svoje kraljevne potrebe in veliko rajše bi bral časopise in knjige, ki ga navajajo na boljše gospodarstvo. Veliko bolj bi se lahko gibala marsikatera »Kmečka zveza«, ko bi odbor redno skliceval take shode, na katerih bi se kmetje sami med seboj — brez poslancev in raznih doktorjev — pogovarjali o potrebah domačega kraja. Ko bi bila pa stvar zrela in napravljene načrti, pa bi se sklical shod, na katerega naj bi prišli tudi ljudski zastopniki.

Tako je pa po navadi enkrat na leto občni zbor, na katerem govorniki približno dva gospoda iz Ljubljane, ljudje se malo ponavdušijo, shod, občni zbor zaključen in stvar lepo in mirno spi naprej. Seveda na ta način ni mogoče doseči nobenih uspehov. Ljudje živijo dalje, kot so živeli prej, in bodo živeli še pozneje. Mi moramo zanesti malo več življenja v naše lepe »Kmečke zveze«, mi moramo kmete vzbuditi k resnemu samostojnemu delu in razmišljanju. Sami morajo začeti izreza-

vati skeleče, globoke rane na svojem narodnem telesu, sami se morajo začeti brigati za svoje dolžnosti in pravice. »Kmečke zveze« morajo biti v prvi vrsti prava, dobra izobraževalna društva za našega kmeta, v kmečkih zvezah se mora naš kmet v gospodarskih in političnih rečeh dobro, temeljito poučiti. To je prvi in glavni namen takih zvez.

(Dalje prihodnjič.)

* * *

»Kmečka zveza« za ljubljansko okolico ima v soboto 7. novembra t. l. ob deseti uri dopoldne v prostorih tajništva »S. L. S.« redno odborovo sejo. Ker so važne reči na dnevnem redu, so vsi odborniki najvljudneje vabljeni, da se zanesljivo udeležijo te seje. — M. Dimnik, t. č. načelnik.

* * *

Občni zbor »Kmečke zveze« za kočevski okraj bo v nedeljo, 8. novembra, popoldne ob 3. uri v Velikih Laščah v »Društvenem domu«. Jaklič, t. č. predsednik. Koželj, t. č. tajnik. — Govori dr. Pečan.

* * *

»KMEČKA ZVEZA« ZA KOŠANSKO IN REŠKO DOLINO.

Zadnje nedeljo so na Premu ustanovili »Kmečko zvezo« za sodni okraj Ilirska Bistrica in občine v košanski in vremski dolini, ki spadajo v postojnski, odnosno senožeški sodni okraj. Doslej so bile vse te občine združene v »Kmečki zvezi« s sedežem v Postojni. Zveza je bila preobširna, zato se je razdelila, kar ustreza tudi krajevnim razmeram. Izvoljenih je bilo deset odbornikov, ki se porazdele na gorenjo in dolnjo reško ter košansko dolino. Na shodu, ki je bil jako dobro obiskan, sta govorila premski gospod župnik Škrijanec in poslanec dr. Žitnik, predsedoval je domači župan Dekleva.

Izboljšanje pašnikov.

Med drugimi vprašanji je posl. pojasnil pričeto akcijo za izboljšanje pašnikov. Po vzgledu v Bohinju hoče vlada podpirati izboljšanje pašnikov drugod na Kranjskem, da se povzdigne živinoreja. Mnogi in posebno na Notranjskem jako obširni pašniki bi dajali veliko več krme in boljše paše, ko bi se primerno izboljšali, pognojili in obsejali s semeni. Nujno potrebna so tudi napajališča v raznih krajih ter zgradbe občinskih potov in cest. V smislu odloka ministrske in deželne komisije za agrarske operacije je gospod agrarski komisar za Notranjsko dr. Lukan s pomočjo gozdarskega nadzornika g. Puttika že izdelal tri načrte za izboljšanje pašnikov pri Kilovčah, Narinu in Senožečah. Dalje bi se s pomočjo države in dežele izboljšali pašniki pri Baču, Knežaku, Celjah, Grahovem, Pudobu, Lipsnju, Planini, Podcerkvi, Premu, Vrbovem, na Blokah in starotrški dolini. Poljedelsko ministrstvo je zagotovilo v ta namen potrebno podporo, ako tudi dežela prispeva primeren del za pokritje stroškov. Deželni odbor je te dni odgovoril deželni vladi, da bo dežela podpirala to koristno in potrebno akcijo.

Upamo, da se bo deželni zbor že v bodočem zasedanju pečal s tem vprašanjem. Želeti je, da se stvar hitreje vrši in ne odlašaja na desetletja.

Davek od žganja.

Raznesla se je tudi govornica, skoraj gotovo od političnih nasprotnikov, da so naši poslanci v zadnjem času zvišali davek od žganja. Ta govornica je popolnoma izmišljena. Sedanji davek od žganja velja še do konca prihodnjega leta in se v zadnjih devetih letih ni prav nič izpremenil. Mogoče ali skoraj gotovo pa je, da finančni stražniki bolj strogo pazijo na kuhanje žganja. Za to pa poslanci niso odgovorni. Res pa je to-le: Skoraj vse dežele morajo že delati velike dolgove, ker njih dohodki ne rastejo z vedno večjimi potrebami za povzdigo deželne kulture, za šolstvo, zdravstvo, ceste in druge namene. Zato državni poslanci brez izjeme zahtevajo, da država prevzame nekaj deželnih bremen ali pa deželam daje primerne prispevke vsako leto. Po daljšem posvetovanju se je vlada odločila, da zviša državni davek od žganja ter od višjih dohodkov deželam prepusti primerne deleže. Vlada je tak načrt zakona res že letos predložila poslanski zbornici. Ta doslej ni še prav nič sklenila. Torej je tudi govornica neumna in zlobna, da so poslanci že zvišali državni davek od žganja. Pač pa so se sešli v državnem zboru kmečki poslanci, ki so sestavili razne zahteve, po katerih se mora ta predloženi načrt zakona prenaraditi. Tako zahtevajo, da je davka pristo k uhanje žganja iz domačih pridelkov. Kmet mora že itak plačati davek od zemljišča, na katerem prideluje češplje in drugo sadje, iz katerega kuha žganje. Ako se že davek zviša, naj se pri prodaji, ne pa pri kuhanju. Ako pa kdo kupuje pridelke, da kuha žganje, je to trgovski obrt, ki pa ne more biti davka prost. O novem davku od žganja bo deželni zbor sklepal gotovo šele prihodnje leto. In tedaj bodo naši poslanci zastavili gotovo vso svojo moč, da varujejo koristi onih posestnikov, ki imajo od žganja iz svojih pridelkov razmerno največ dohodkov. — Shod je trajal nad dve uri.

V odbor nove »Kmečke zveze« so bili izvoljeni: Predsednik Ivan Jenko iz Topolca; Fr. Rojc iz Jablanice; Jožef Tomažič iz Dobropolja; Miha Dovgan iz Kosez; Fr. Lj. Jančič iz Knežaka; Ig. Fatur iz Zagorja; A. Kuret iz Šmihela; J. Valenčič iz Košane; Jos. Perkan iz Trnover; tajnik zveze je M. Škerjanec, župnik na Premu.

* * *

OBČNI ZBOR »KMEČKE ZVEZE« ZA DEKANIJU TREBNJE.

Občni zbor kmečke zveze za dekanijo Trebnje izvršil se je v nedeljo, dne 25. oktobra prav lepo in častno. Kljub slabemu vremenu je prišlo do 300 mož iz bližnjih in daljnih krajev. V dekaniji je otvoril predsednik zveze, trebanjski župan Huč zborovanje.

Dr. Hočevar

je poročal o državnem zboru in delovanju naših poslancev na Dunaju. Razložil je

obširneje olajšave, ki so se dovolile pri vojaščini kmečkim sinovom. Velika nevoja je nastala med tukajšnjimi ljudmi zavoljo železnice Trebnje-St. Janž. Ljudem so vzeli svet po zelo nizki ceni in zdaj so proti prvotnemu dogovoru napravili nasip mesto 60 cm, pa 5 m visok. Zdaj imate vasi Dol in Medvedje selo prav težavno pot čez traso. Prizadeti so sami veliko grešili, ker jih takrat ni bilo zraven, ko se je vršil komisijski ogled. Tu se oglasi nekdo izmed poslušavcev: »Mi smo prišli zraven, smo govorili, pa so šli kar naprej. Nič se niso ustavili. Še zmenili se niso za nas.« — Poslanec: »Ako ne odgovarja vse postavnim predpisom, tedaj se bo od dežele in države zahtevalo, da podjetništvo ugodni vašim zahtevam! Začetkom se še vedelo ni, kdo je pravzaprav odgovoren za to železnico. Rabili so tudi garancijski denar dolenjske železnice, torej bi morala tudi dežela pri tem imeti besedo. Gotovo pa je sedanja železnica privatna, torej se ne sme država vtikati drugače v gradnjo, kakor le kot nadzorovalna oblast. Jaz sem storil povsod vse, kar sem mogel za vas.« — Shod izreče poslancu zaupanje in priznanje.

Deželni poslanec Mandelj govori prav zanimivo o doseženi volivni reformi in nalogah novega deželnega zbora. Urediti bo treba deželne finance, izboljšati ceste in graditi vodovode, pospeševati zadržno gibanje ter snovati mlekarne in živinorejske zadruge. Daželno banko in deželno zavarovalnico bo morala stranka izvesti.

Dr. Krek.

Prišel sem k Vam, čeprav sta tu Vaša poslanca. Vsled belokranjske, deloma tudi šentjanske železnice se bodo dolenjske gospodarske razmere zelo izpremenile. Dosedaj se je zadržna organizacija ravno na Dolenjskem prepočasno razvijala. Če ne bomo hiteli, utegne biti prepozno. Dolžnost je torej vsakega rodoljuba, pomagati pri zadržnem delu. Za gospodarsko organizacijo je pa ravno ta kraj najbolj sposoben, ker je temeniška dolina najrodovitnejša. Ljudje so pa pri vseh volitvah pokazali političko zrelost in zavednost. Zaradi šentjanske železnice opominja, naj se ljudje na vsak način potegnejo za svoje pravice. Če se ne bo dalo pravnim potom ničesar doseči, naj bi dežela prevzela poravnavo, ker je očito, da se ljudem godi velika krivica.

K shodu kmečke zveze sem prišel. Zveza naj vzbudi kmeta, da bo spoznal in uporabil svoje koristi. Glas enega se ne vpoštevata. Če imajo pa vsi kmetje v zvezi le ena usta, če vsi po enem zahtevajo, kar morajo imeti, se bo pa ta glas vedno vpošteval. Če se v vsaki fari združite, o svojih potrebah pomenite ter napravite načrt gospodarskega izboljšanja, bomo poslanci, bo stranka vedela, česa Vam je treba. Na milijone se je že izdalo za vodovode, pa jih še zdaj oni kraji nimajo, kateri so jih najbolj potrebni. Isto je s cestami. Dolenjska na mnogih krajih nima najbolj potrebnih cest, drugod dajo tisoče za nenotrebne preložitve. Kdor je bolj siten, več dobi. To mora nehati. Kmečke zveze so v prvi vrsti poklicane, da izdelajo načrt za vse

potrebne melioracije, posebno izboljšanje travnikov, potrebna pota, ter ga izroče poslancem. Stranka bo na ta način spoznala potrebe vse dežele.

Posebno bo treba tudi živinorejo izboljšati. Naša država mora priti do tega, da bo imela zadosti živine doma za svoje potrebe. V kako neprijeten položaj zna priti Avstrija v slučaju vojske. Sedaj pride vsak teden čez 3000 volov iz Ovsrke. Naša armada bi v slučaju vojske ne imela potrebne hrane. Skrbimo torej za izboljšanje živine. Za izboljšanje travnikov bi se dobila lahko lepa podpora. Treba bo pa tudi hleve izboljšati. Država in dežela sta dali velike svote za izboljšanje vinogradov. Ravno zdaj se vračajo brezobrestna posojila, katera so kmetje prejeli v ta namen. Prašam Vas pa, kaj je za Dolenjsko, posebno pa za Vas važnejše, vinogradi ali živina? Odkod dobite več denarja? Stoglasni odmev: »Živina, živina!« Če se je torej dalo brezobrestno posojilo vinogradnikom, se mora še bolj gotovo dati kmetom, da si pripravijo hleve. Jaz bom delal na to z vsemi močmi in upam, da bo to tudi stranka sprejela. Treba bo ustanovljati živinorejske zadruge. Malo kje je za živinorejo tako ugoden kraj, kakor pri Vas. Vsak kmet se mora potruditi, da dobi, kar je mogoče iz svojega hleva. To pa je komaj mogoče brez posebne pazljivosti na plemensko živino, kar se zgodi pri živinorejskih zadrugah. Na Gorenjskem smo jih že osnovali. Zdaj ne dobite niti na Solnograškem, kjer so naše pingavke doma, lepše plemenske živine.

Osnovati bo treba tudi velike zveze kmetov, da se bo živina po takih društvi prodajala naravnost producentom.

Ustvariti si moramo gospodarsko samostojnost. Lastno delo in lastna moč boji naš cilj. Za to pa je treba nekaj žrtvovati. Podpore, za zdaj še zelo potrebne, so le beračija. Kmet mora spoznati: Ta mlekarja, ta zveza, ta živinorejska zadruga je zame in meni v korist, torej moram zraven prispevati. V društvu ne bo gledal več nekaj tujega, ampak le svojo napravo.

Težava je pa delati v sedanjih razmerah. Če gospodar izboljša svoje zemljišče, pusti je svolemu sinu tem bolj obremenjeno z raznimi dotami in volili. Mi potrebujemo postave, da se ne bo smel noben dolg vknjižiti na zemljišče, če ni amortizacija zagotovljena. Drugod imajo kredit po 2 do 3 odstot., pri nas mora kmet plačevati po 5½ do 6 odstotkov. Če osnujemo deželno banko, bo treba v prvi vrsti gledati, da kredit izcenimo. »Kolikor mogoče malo dobička denariu, kolikor mogoče veliko delu.« to naj bo naše geslo. V imenu stranke stojim pred Vami. Stranka potrebuje kredita, — zaupanja ljudstva, da more delati. Za zaupanje Vas prosim. Ko pridem čez leto nazaj, bomo napravili račun, kako smo Vaš kredit rabili. — Živahno odobravanje je pričelo, da ima govornik in stranka pri nas vse zaupanje.

Župnik Oblak poroča o delovanju kmečke zveze.

Odbor je imel 8 sei, katerih so se kljub veliki razdalji udeleževali brezplačno navadno vsi odborniki. Privedil se je

socialni kurz v Št. Rupertu, katerega so imeli dr. Krek, dr. Hočevar in mlekarški nadzornik Legvart. Privedili so po več shodov na Trebelnem, v Mokronogu, v Št. Rupertu, na Mirni, v Čatežu, v St. Lorencu, v Trebnjem. Osnovali ste se posojilnici v Trebnjem in na Mirni, utrdilo se je delovanje mlekarne v Št. Lorencu. Pri pomanjkanju krme je zavzela zveza precej svoje stališče in nasvetovala deželni vladi ta način razdelitve, kakor se je zdaj sprejel. Tudi pri vseh zadnjih volitvah je kmečka zveza prav z uspehom posevala v volivni boj. — Odbor je torej storil, kar je bilo v teh razmerah mogoče.

Zaradi bližnjih deželnozborskih volitev se bo treba zvezi odločiti za kandidata. Odbor se je odločil priporočati župnika Janeza Hladnika na Trebelnem. Kmečki sin je, sam ima gospodarstvo. Po celi deželi je znan kakor eden prvih strokovnjakov v kmetijstvu. Delal je, delal veliko, za povzdigo kmetijstva, ustanovil več posojilnic, ki vse prav lepo posojajo. Pri vsem delu je ostal ponižen, skromen in reven. Njega smo izbrali kandidatom. On si ni želel, branil se je z vsemi močmi. Iz trebanjsko-mokronoškega okraja že dolgo vrsto let nismo imeli nobenega poslanca, toda pri vsakih volitvah smo oddali vsaj tri četrtine glasov kandidatom S. L. S. — Nasprotniki pravijo: »Duhovnik ne«. Zakaj na ne? Ali je zato slabši, če je duhovnik? Če je v celem okraju najbolj izvežban teoretik in praktik, zakaj njega ne? Naše ljudstvo še ni tako daleč padlo, da bi duhovnikov ne maralo. Ljudstvo duhovnikom še najbolj zaupa. Dogovorili smo se tudi natančno z vodstvom stranke, ki Hladnika rado sprejme. Prosim predsednika, da dá kandidaturu na razgovor.

Z največjim navdušenjem so sprejeli vsi volivci kandidaturu na znanje.

Župnik Hladnik izjavi, da sprejme kandidaturu. Ni se silil. Če ga hočejo imeti, je njegova dolžnost poslušati in se udati. V stranki je vzrastel, stranki je služil. Ž njó stoji in pada. Programa zaradi pozne ure ne more razviti. Saj ga vsi poznajo. Kar bo mogel, bo gotovo storil za blagor dežele in ožjega okraja. — Kandidatura se je soglasno sprejela. — Stari odbor se izvoli na novo in se triurno zborovanje zaključil.

Političen pregled.

KRŠČ. - SOC. ZMAGA NA NIŽJE-AVSTRIJSKEM.

Nižje avstrijski deželni zbor je dobil novo splošno kurijo z enako volivno pravico in dne 26. oktobra so se vršile nove volitve. Nasprotni listi so vedno pisali, da stoji kršč. - soc. stranka pred razpadom, toda zadnje volitve so dokazale ravno nasprotno. Krščanski socialci so slavno zmagali! Socialni demokrati so zatrdno pričakovali, da dobe na Dunaju dvanajst ali vsaj deset poslancev toda temeljito so se zmotili v svojih velikih računih. Celó nji-

hova zveza z liberalci jih ni mogla rešiti — prevarili so se za polovico; namesto dvanajst so dobili le šest poslancev. Svobodomiselci so obljubovali, da bo 26. oktober za Avstrijo velevažen dan, ki pokaže, da je dunajska kršč. - soc. stranka že propadla, liberalni listi so vpili in razgrajali, da bi spravili v državni zbor svojega ljubljenca barona Hoka, pa vse zastonj. Dunaj je poslal 52 krščansko - socialnih poslancev v zbornico, celo prvi okraj, kjer biva najodličnejša gospoda, je volil krščanske socialce, v kmečkih skupinah so povsod zmagali krščanski kandidati in ravno tako v ostalih mestih razen v enem, kjer je izvoljen socialni demokrat. Svobodomiselci nimajo ne enega poslanca. — Kaj pa nas uče te volitve? Prvič, da je liberalna stranka izgubila zaupanje pri vseh pametnih ljudeh. Drugič, da je socialna demokracija edina resna nasprotnica. Tretjič, da se tudi od te že odvrtačo razumni delavski sloji, ker vidijo, da kaže veliko več lepih besed in sijajnih obljub, kot resničnih uspehov. Kajti od zadnjih volitev so krščansko - socialni glasovi na Dunaju narasli za 15.000, socialistični pa padli za 20.000. — Te volitve so porok, da bo krščansko - socialna stranka nadaljevala in še krepkeje razvila svoje delo v prid vseh stanov.

MINISTRI.

Do sedaj se še ni odločilo, kaj bo z Bekovim ministrstvom, ki je začelo nekoliko omahovati, ko sta odstopila oba češka ministra. Državni zbor se snide dne 17. novembra, do tega časa pa mora to vprašanje že biti rešeno. Ministrski predsednik se zelo trudi, da bi svoje ministrstvo zopet zakrpal, in ima vedno več upanja, da se mu to tudi posreči. Vse večje državnozbornske stranke namreč spoznavajo, da je spričo redke letošnje cesarske slavnosti in težkih mednarodnih zapletkov treba miru v državi. Nemci se že kesajo, da so začeli obstruirati v deželnem zboru češkem, a tudi Čehi so se pre naglili, ko so zahtevali, naj njihova ministra odstopita, nazaj pa ne morejo ne ti, ne oni. Baron Bek si sedaj beli glavo, kako bi napravil, da bi bili zadovoljni Nemci, Čehi in on sam, in nazadnje jo bo morda stuhtal.

DELEGACIJE.

Delegacije so dalje obravnavale o prikloplitvi Bosne in Hercegovine ter o vojaštvu. Pri prvi točki sta delegata dr. Šusteršič in Biankini dne 27. m. m. zopet povdarjala jugoslovansko stališče z ozirom na priklopljeni deželi. Opozarjala sta vlado in prosila cesarja, naj z vso skrbjo pazi na te dve deželi in naj pospeši njih združitev s kraljestvom hrvaškim. Kajti naša država bo šele tedaj močna in nepremagljiva, ko bo imela na jugu zvesto jugoslovansko kraljestvo, obstoječe iz hrvaških in slovenskih dežel. S prikloplitvijo so bili zadovoljni vsi delegati razven vnega prijatelja Srbov, češkega posl. Klofača, za čigar zabavljanje se pa nihče ni menil. — Delegacije so bile zaključene dne 31. oktobra.

DEMONSTRACIJE NA ČEŠKEM.

Ker so se protinemške demonstracije vedno in vedno ponavljale, je vlada zažugala, da proglasi obsedno stanje v Pragi. Tega sicer do sedaj še ni storila, toda dala je mesto z orožniki strogo zastražiti. Po glavnih ulicah stoji na vsakih dvajset korakov pet orožnikov, razven tega mnogo stražnikov. Nemški študentje se čutijo vsled tega varne in neprestano izzivajo Čehe s svojimi obhodi. Vsled tega se vedno ponavljajo demonstracije, ki jih pa orožniki, ki jako strogo nastopajo, hitro razpode. — V mestih, kjer imajo Nemci večino, se pa Čehom slabo godi. Pravijo, da se hočejo maščevati za praške Nemce, in zato pobijajo napise in okna po čeških hišah. — Stara pesem, tako stara, da jo je že težko poslušati.

KOŠUT V ZADREGAH.

Znano je, da je bil nekdanj Košut kot zvest sin svojega uporniškega očeta velik sovražnik Avstrije. Kasneje je pa postal minister in se je moral prostovoljno ali neprostovoljno poboljšati. Ko je naša država priklopila Bosno in Hercegovino, se je moral seve tudi on izraziti proti hujskanju bosanskih in belgrajskih Srbov. Toda takoj na to so se zvedele jako zanimive reči o Košutovi preteklosti, ki mu sedaj greni marsikatero urico prijetnega ministrskega življenja. Srbi so mu namreč očitali, da je sam bil zvezan z njimi in da jih je celo z denarjem podpiral, ko se je hotel skupaj z njimi boriti proti Avstriji. Listi so nato začeli Košutu pridno izpraševati vest, toda ministru izpraševati vest je jako nevhvaležno delo. Kajti Košut je takoj izjavil, da so vse vesti o njegovi zvezi z velikosrbsko zaroto zlagane in izmišljene. In kdo bi se drznil ministru ne verjeti? — Vlada bo skušala stvar skriti in pokopati, a nekaj dobrega bo morda vendar-le od tega: Avstrija bo bolj pazila na svojo ogrsko boljšo polovico.

OGRSKA VOLIVNA REFORMA.

Večkrat smo že pisali, kako pametno reč so Madžari uganeli, ko so skovali svojo prečudno volivno reformo; hoteli so veljati pred svetom za napredne in demokratične, toda splošne in enake volivne pravice se niso upali dati ogrskim narodom, ker bi z njo bila uničena njihova premoč. Ker so listi mnogo zabavljali čez novi volivni načrt, mu je hotela vlada pridobiti s tem veljave, da ga je predložila cesarju, naj ga vnaprej odobri. Sedaj nanzanjajo časopisi, da se ji tudi to ni posrečilo. Vlada ni hotel podpisati svojega čistega imena na umazani papir ogrske volivne reforme.

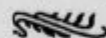
MEDNARODNA KONFERENCA.

Za mednarodno posvetovanje o balkanskih zadevah sta se zlasti navduševali Rusija in Anglija. Rusija je javno kazala, da ji ni všeč avstrijska priklopitev Bosne in Hercegovine, dasi je ruski zunanji minister Izvolksij obljubil našemu zunanjemu ministru Erentalu, da ne bo Rusija delala nobenih sitnosti. Kasneje jo je pa ganilo

žalostno vpitje belgrajskih Srbov in hotela se je pokazati prijateljico Jugoslovancev s tem, da je bila pripravljena dati Srbiji na mednarodni konferenci kako odškodnino za Bosno. Angliji tudi ni bilo všeč, da se okrepi avstrijska gospodarska moč na jugu, in je zato vplivala na Turčijo, da je ta prekinila že začeta pogajanja z Avstrijo. Skličje naj se mednarodna konferenca — so si mislili Rusi in Angleži — in tu že malo privijemo Avstrijo. Ruski zunanji minister je šel v Berlin, da pridobi Nemce za to misel toda tam so mu dejali, da hočejo postopati v popolnem soglasju z Avstrijo. Šel je v Pariz; toda francoski predsednik je pisal pred kratkim našemu vladarju pismo, v katerem naznanja, da mora ostati razmerje med Avstrijo in Francosko prijazno. Šel je v London; toda tudi tam že preklicujejo, da bi bili podpihovali Turčijo proti Avstriji, in se ne ogrevajo več tako zelo za konferenco. Ruski zunanji minister je torej povsod pogorel. Pogajanja med Turčijo in Avstrijo ter med Bolgarijo in Turčijo so se že pričela in tako je pričakovati, da konference niti ne bo. Če se pa skličje, bo le potrdila priklopitev Bosne in Hercegovine in ne bo trgala teh dežel, da odstopi kak kos Srbiji.

SRBIJA.

Srbski državniki so bili odpotovali v glavna mesta evropska, da pridobe velisile za srbske balkanske zadeve, pa so se spekli. Povsod, kamor pridejo, morajo spoznati, da stvar ni tako lahka, kakor se zdi kričačem v Belgradu. — Srbski državniki so se torej precej ohladili, toda srbsko navdušenje za vojsko je pa skoro vedno večje. Z velikansko naglico oborožujejo vojake in kličejo vse srbske državljane, ki bivajo v tujini, domov pod puške in topove, le to jim hodi narobe, da Avstrija ne pusti Srbiji namenjenega orožja preko meje. — Srbskega prestolonaslednika so se vendar srečno znebili. Oče ga je poslal k ruskemu carju v Peterburg, da ga ta malo zmodri in nauči pameti, ki je je mladi Jurij res zelo potreben. Ko je prestolonaslednik potoval skozi Dunaj, bi se imel nadvojvoda Franc Ferdinand odpeljati z istim vlakom, česar pa ni hotel, ko je zvedel, da se vozi v njem srbski Jurij. V Peterburgu ga je pričakovala na kolodvoru velika množica ljudstva, toda stražniki so jo razgnali, kar dokazuje, da tudi na Ruskem ni navdušenja za Srbijo ravno preveliko. Listi poročajo, da je car posvaril prestolonaslednika, naj bo pameten in naj ne zapelje Srbije k vojski, katera bi se morala pozneje kesati.

LISTER.

Zadnji dnevi Jeruzalema.

(LUCIJ FLAV).

Zgodovinski roman. — Spisal J. Spillmann D. J

(Dalje.)

»Tako je torej po vaši ljubezni skrbjeno za ovčice, ki so meni v varstvo iz-

ročene,« prične Simeon zopet, ko je končana razdelitev družin posameznim vodnikom. »Obvestite o tem še nocoj posamezne družine in skušajte jih jutri ali pa vsaj tekem prihodnjih dni varno izpeljati iz mesta. Ker so vsi iz ljubezni do ubogega Odrešenika svoje premoženje izročili naši skupni zakladnici, bo slovo prav lahko. Kdor se je vsemu odpovedal iz ljubezni do Kristusa, temu je že na tem svetu obljubljenost stotero povračilo, na onem svetu pa sme pričakovati večno življenje. Na to spominjajte bolj bojzljive ovčice v moji čredi. Angelj Gospodov pa naj vas spremlja in vodi, kakor je spremljal izraelsko ljudstvo, katero je zasledoval Faraon s svojimi bojevniki.

»Naša cerkev ima še nekaj zakladov, dragocenjših kakor zlato in srebro, ki jih moramo oteti — dragih spominov, spominjajočih nas na neizmerno ljubezen in bridro trpljenje našega Gospoda. Čuvati jih moramo, da bodo pripovedovali tudi bodočim rodovom o ljubezni našega Odrešenika. Križa, na katerem je umrl, še nismo mogli najti, toda enkrat ga bodo — to trdno upam — našli o pravem času in ga izročili cerkvi v češčenje. Sulico, ki je prebodla in odprla božje Srce Jezusovo, je vzel Peter s seboj v Antiohijo, ko je ustanovil tamošnjo cerkev. Toda imamo še Gospodovo suknjo brez šiva, za katero so vojaki vadljali pod križem; imamo svete žeblice, s katerimi je bil pribit na križ, imamo trnjevo krono, ki jo je nosil na svoji svetli glavi, in še nekaj drugih častitljivih svetinj. Prinesite jih semkaj! Razdeliti jih hočemo našim levitom, da jih bodo rešili cerkvi božji kot dragocen spomin na našega Gospoda.«

Tako je govoril Simeon. Levitje so nato prinesli dragocene svetinje. Pokazali so jih spoštljivo posameznikom, da so jih počastili. Nato so jih zavili v svilene prtice in jih razdelili posameznim levitom v varstvo. Samo Pavlin, nečak svetega Pavla, ni dobil nobene svetinje v varstvo. To je bolelo mladeniča, kajti mislil je, da mu škof zato noče izročiti nobene svetinje,

ker je najmlajši med leviti. Simeon opazi žalostni obraz mladeničev in mu reče:

»Gospod ima s teboj drugačne namečne, moj sin. Ti in tvoja pobožna mati bosta ostala tukaj.«

Ko so bile svetinje razdeljene levitom, prične Simeon zopet:

»Ne morejo vsi bratje in sestre zapustiti Jeruzalema. Mnoge zadržuje previsoka starost ali pa bolezen; drugi žive v takih razmerah, da so dolžni ostati tukaj. Precej naših sester je poročenih z možmi, ki se še drže judovske vere, in ne smejo popustiti moža in otrok. Precejšnje število je tudi takih, ki niso svobodni, in morajo biti pokorni svojim gospodarjem. Vse te ovčice moje črede ne smejo ostati brez pastirja in brez duhovne pomoči v taki stiski. Najprej sem mislil, da je moja dolžnost, ostati tukaj pri njih; toda Gospod mi je jasno razodel, da se moram z našo krščansko občino preseliti v Pelu. Zato hočem za namestnika pustiti tukaj duhovnika, in po vroči molitvi sem se odločil za našega brata Evzebija, čegar požrtvovalno ljubezen in čednost vsi poznate. Če je kdo izmed vas našel na njem kak madež, ki bi Evzebija storil nevrednega duhovske časti, tedaj vas opominjam v imenu Jezusovem, da mi to brez bojzani odkrijete.«

Vsi so bili zadovoljni, da je Simeon izbral Evzebija za duhovnika.

Na škofov migljaj stopi Evzebij v sredo, da takoj sprejme mašniško posvečenje, o čemer ga je že prej Simeon obvestil. Simeon daruje sveto daritev in med sveto daritvijo mu položi roke na glavo ter mu izroči visoko oblast spreminjati kruh in vino v pravo telo in v pravo kri Kristusovo, da bi tako ponavljal nektrvavo daritev nove zaveze po naročilu Gospodovem: »Storite to v moj spomin!« — In tudi druga visoka oblast je bila izročena Evzebiju, namreč oblast odpuščati grehe. Kakor je Gospod na velikonočno nedeljo dal apostolom to oblast, tako jo je tudi škof Simeon izročil temu svojemu nasledniku v duhovski službi. Dahnil je vanj in

mu rekel: »Vsprejmi svetega Duha! Katerim boš grehe odpustil, so jim odpuščeni, katerim jih boš pridržal, so jim pridržani.« Konečno mu je tudi izročil pastirsko službo nad kristjani, ostalimi v Jeruzalemu, spominjajoč ga na besede, ki jih je Kristus govoril Petru: »Če me ljubiš, pasí moje ovce!«

Ko je Pavlin po končani nočni službi božji hotel zapustiti dvorano zadnje večerje, ga prestraši žalostna vest; sporočila mu jo je Roda. Zvesta dekla je že nekaj časa čakala v vratarjevi sobici, pri starem Malhu, in bi bila mladega levita poklicala iz dvorane, ko bi ji ne povedal vratar, da je škof izrecno prepovedal motiti zbrane vernike med službo božjo, ki pa bo kmalu končana.

»Mlade deklice, kakor si ti, so vedno ne-trpne,« pravi starec; »če boš enkrat dosegla višjo starost, tako-le kakih osemdeset let, kakor jaz, se boš tudi naučila potrpeti.«

»Toda, ljubi Malh, kaj pa, če med tem Pavlina umrje, predno se vrne njen sin?« vzdihne Roda. »Naenkrat je zbolela . . . morebiti jo je zadel mrtvoud.«

»Beži, beži! Tako mlada oseba kakor je ona! Najbrže se niti šest križev nima na rami. Ne bo tako hudo, ne. Razven tega ji je, kakor sem slišal, Marija Devica pre-rokovala, da bo dočkala razdejane Jeruzalema. No, to se lahko kmalu zgodi, če se bodo stvari tako sukale, kakor v zadnjih dneh. Uho mi je že enkrat bilo odsekano; če mi ga odsekajo, bom težko še ostal pri življenju. Toda, glej, že prihajajo duhovniki iz dvorane. Kako resno gredo! Gotovo jim je škof kaj posebno važnega položil na srce. Zadnji gre častiti oče Simeon z Evzebijem in Pavlinom. Zdaj mu lahko sporočiš svojo vest.«

Roda je storila to z mnogo solzami in nejasnimi besedami. Vendar je razumel mladenič, da se je njegovi materi pripetilo nekaj jako hudega, in škof je bil takoj pripravljen spremiti ga do bližnje Marijine hišice.

(Dalje prih.)

Razgled po domovini.

Nov telovadni odsek se je ustanovil dne 25. oktobra na Brezjah. Na ustanovnem zboru je predaval Ivan Podlesnik. Isti dan zvečer je priredil telovadni odsek v Radovljici predavanje, kjer je isti predavatelj govoril o značajih.

Zmaga koroških Slovencev. Na pritožbo slovenskih volivcev je ovrgla vlada občinske volitve v Slovenskem Plajbergu. Kot odgovor na Podlublje so zmagali naši v vseh treh razredih. Nasprotniki so strašno poparjeni.

Mladeniško zborovanje pri Sv. Lorenzu v Slovenski goricih je bilo kljub slabemu vremenu dobro obiskano. Govoril je tajnik Z. S. M., J. Šut, o pomenu mladeniških zvez, o dclžnostih poštenega mladeniča ter svaril pred slabim časopisjem, alkoholom in slabo družbo. — Ustanovila se je mladeniška zveza za šentlovrensko župnijo. Vrlim mladeničem mnogo uspeha v novi organizaciji!

Bivši ptujski podžupan v Clevelandu. Iz Clevelanda v Ameriki poročajo: V Clevelandu, v osredju slovenske naselbine, 6112 St.

Clair ceste, ima majhno trgovino s slaščicami Franc Kaiser, nekdanji ptujski podžupan, čigar oče je ustanovil prvo slovensko čitalnico v Ptuj, on sam je bil pa zagrižen nemčur in je svoje podžupanstvo zlorabljal vedno na škodo Slovencev. Posredno je bil tudi on vzrok letošnjih izgredov, ker je pomagal vzgojevati barbarske ptujske poturice. Seveda je mož sedaj prijazen Slovencev, ker dela z njimi kupčijo.

Srečna orožnika. Orožnika Košir in Gruber v Dobrlivasi na Koroškem sta kupila srečko državne loterije in dobila na srečko 40 tisoč kron.

Stavka na Reki. Delavci torpedne tovarne in mizarji ladjedelnice na Reki so stopili v štrajk.

Prezvzvišeni gospod knezoškof ljubljanski, dr. Anton Bonaventura Jeglič, se je odpeljal minoli četrtek v Rim, od koder se povrne okrog 20. novembra. — Na praznik vseh svetnikov je daroval v Rimu novo sveto mašo

škofov nečak, č. g. Prešern, ki študira že nekaj let v večnem mestu.

Socialnodemokratski Kristan ponuja na vse pretega svoj umazani listič »Naprej«. Nismo še brali tako ostudnega in nizkotnega lista nego je ta socialistična cunjka. Jako propadli morajo že biti tisti, ki jo naročajo. Pomilujemo tiste delavce, ki so tako zaslepljeni, da se puste voditi brezvercu Kristanu, ki hoče le svojo korist. Le vprašajte Kristana, kaj dela. In vendar se mu pri vsem tem, da nič ne dela, izborna godi. Kdo ga redi? Ali ne delavstvo?

V »Slovenski krščansko-socialni zvezi se je pričel tekoči teden pouk v raznih strokah. V ponedeljek ob 8. uri zvečer bo podučeval g. dr. Mih. Opeka laščino. — V torek je ob pol 8. uri zvečer javno predavanje. Ob 8. uri zvečer dramatična šola. Poučeval bo g. Urbančič, ki je slovenskemu gledališkemu občinstvu še v najboljšem spominu. Naj pridejo prihodnji torek k pouku tudi vsi oni, ki so se lani oglasili za ta pouk. — V sredo: ob 8. uri zvečer pev-

ska vaja mešanega zbora S. K. S. Z. Poučuje g. katehet Čadež. Ob 8. uri zvečer pouk v stenografiji. I. tečaj. Poučuje g. urednik Klemenčič. — V četrtek: ob 8. uri zvečer diskuzijski večer o socializmu. Diskuzijske večere vodi g. prof. Evg. Jarc. Ob 8. uri zvečer pouk v stenografiji. II. tečaj. Poučuje g. urednik Klemenčič. — V petek: ob 8. uri zvečer pouk v knjigovodstvu. Poučuje g. Ivan Podlesnik. — V soboto: ob 8. uri zvečer pouk v angleščini. Poučuje g. dr. L. Lenart. Ob 9. uri zvečer pouk v ruščini. Poučuje g. dr. L. Lenart. Oglasila k tem tečajem sprejema društveni tajnik v društvenih prostorih. (Hiša stavbinske družbe »Union«, Franciškanske ulice.) V ženskem oddelku se vrši pouk v likanju in šivanju. Oglasila sprejema gospa Manfreda. Opozarjamo, da je društvena čitalnica odprta vsa dan od polu 7. do 9. ure zvečer, društvena knjižnica pa vsak torek in četrtek od 7. do 8. ure zvečer. Somišljeniki! pridno prihajajte po knjige.

Živinorejska zadruga v Kamniku. V nedeljo, dne 25. oktobra popoldne se je zbralo v veliki dvorani kamniškega doma več sto posestnikov iz kamniškega okraja, da si osnujejo živinorejsko zadrugo. Baron Rechbach, predsednik pripravljalnega odbora, otvoril shod, pozdravi g. okrajnega glavarja Kreseta, ki se kot znani pospešitelj kmetijstva, zelo zanima tudi za povzdigo živinoreje. Nato dá besedo g. vladnemu konzulentu Legvartu, ki ljudem pojasni važnost in potrebo živinorejske zadruge, zlasti pa povdarja pomen skupnih planinskih pašnikov. Gospod Merkun, kaplan v Mengšu, prečita zadružna pravila, h katerim se v pojasnilo glede deležev oglasi g. dekan Lavrenčič in predlaga, da se vpeljejo deleži po 10, 20, 30 in 40 kron po množini krav in da ima vsak zadružnik neglede na velikost deleža te en glas. Nato se je osnovala živinorejska zadruga, h kateri je pristopilo veliko število kmetovalcev. Za načelnika je bil izvoljen gosp. Tavčer iz Vodice, za voditelja rodovnika gosp. Wilschnig, oskrbnik iz Križa in za predsednika nadzorstva g. dekan Lavrenčič. G. Legvart sporoča pozdrave g. deželnega in državnega poslanca dr. Kreka, ki je bil zadržan priti na ustanovni shod, želi pa živinorejski zadrugi veliko uspeha. Gromoviti živio je zadonel po celi dvorani.

Pomiloščen je — oni Viktor Pangerc, ki je umoril vipavskega dekana. Cesar mu je spremljal kazen v dosmrtno ječo.

V Rojano in Šklednju se je vršil zadnji čas sveti misijon. Tržaškim liberalcem kajpada te pobožnosti ne ugaajo.

V koperskem okraju je dobil g. Štrajn, kandidat mlade krščansko-socialne stranke, katere glasilo je tržaška »Zarja«, pri deželnozbornskih volitvah v splošni kuriji 501 glas.

Bogokrunstvo srednješolca. Te dni so imeli tržaški realci običajno sveto spoved in sveto obhajilo. Dijak tretjega razreda, Nikolaj Micheluc, je šel dotični dan zjutraj najprej v neko kavarno pit kavo, nato pa v cerkev k spovedi in obhajilu. Ko je prejel sveto hostijo, jo je vzel iz ust in jo je, kakor trdi sam, stavil v molitvenik ter šele drugi dan pred zajutkom zavžil. Zato dejanje je bil kaznovan z osemurnim šolskim zaporom. Da je dobil tako nizko kazen, je pa vzrok ta-le: Kakor hitro je izvedel njegov oče o tem dejanju, je šel takoj kateheta, č. g. dr. Mionija, prosit za svojega sina. Pravil mu je, da ne razume, kako da je prišel sin do tega dejanja, češ, da je njegova družina strogo krščanska, ki vsak večer moli skupno sv. rožni venec itd. Vsled tega se je dal g. Katehet preprostiti in se je pri konferenci zavzel za fanta. Mi smo se o celi stvari natančno informirali in smo izvedeli, da to, kar je stari Micheluc govoril katehetu, ni resnica, pač pa da je on vodja slovenskih svetoivan-

skih liberalcev, kateremu cerkev in krščanstvo ni posebno na srcu. Taka je moderna liberalna vzgoja.

Novo redovnice v Trstu. Zavod za brezposelna dekleta »Buon pastore« na istrski cesti je dobil redovnice »dobrega pastirja«, kojih je namen skrbeti za zapuščena in padla dekleta. — Sedaj je upati, da bo zavod lepo uspeval. — V prejšnji hiši šolskih sester v ulici P. Besenghi so se naselile tudi neke francoske redovnice »vernih duš« imenovane. Vzdržujejo se s svojim lastnim premoženjem. Njih delo je zelo požrtvovalno: brezplačno strežejo siromašnim bolnikom in zbirajo zapuščene deklice, da jih, kakor salezijanci dečke, krščanski vzgajajo.

Štajerska liberalna stranka in kompromis s »Kmečko zvezo«. Z neverjetno naglostjo se je udonacila v liberalni stranki na Štajerskem želja po »kompromisu« s »Kmečko zvezo« za prihodnje deželnozbornske volitve. O kompromisu je sicer težko govoriti, ker liberalna stranka nima ničesar, kar bi tvorilo predmet kompromisu, razven par kandidatov. Nam v Celju je namreč dobro znano, da bi radi postali dr. Božič, dr. Kukovec in drugovi deželni poslanci. To pa jim je mogoče samo tedaj, ako jih »Kmečka zveza« pusti pri miru. Liberalni voditelji morejo le potom kompromisa doseči ona mesta, zaradi katerih so ustanovili svojo stranko. Rodoljubno delo naj živi!

Shod zaupnikov »Slovenske kmečke zveze«. V četrtek, dne 29. oktobra, so se v Mariboru zbrali zaupniki »S. K. Z.« Prišlo jih je nepričakovano veliko število od vseh strani Spodnjega Štajerskega. Bil je res zaupni shod kmečke stranke, ker so se ga udeležili v več nego dvetretjinski večini sami kmetje, katerim se je tudi pridružilo precejšnje število naših vrlih mladeničev. Z radostnim upom boljše bodočnosti za naš narod nas je napolnila tista čista navdušenost in odločna značajnost, s katero se se naši kmetje zavzemali za obrambo svoje stanovske organizacije, pa tudi za narodne pravice slovenskega spodnještajerskega ljudstva. Z ozirom na bližajoče se deželnozbornske volitve se je sprejela naslednja resolucija: »Odbor »S. K. Z.« se pooblašča, da stopi, če se mu to zdi potrebno in primerno, zaradi prihodnjih deželnozbornskih volitev z nasprotno stranko v dotiko.«

Putjski župan Ornič vabi in na vse mogoče načine lovi v gimnazijsko pripravnico slovenske dijake, potem pa se ne sramuje jim odtegniti vsako tudi najmanjšo podporo! Slovensko ljudstvo, zapomni si to!

Čvetoče »šulferajnske šole«. piše zadnja »Marburgerica« ter poroča iz Velenja, da je na tamošnji nemški šoli 60 slovenskih otrok. Zelo dobro baje napreduje tudi šola v Šoštanj. Slovenski starši, ali res nimate več nobene ljubezni do svojih otrok, da jih pošiljate v te poneumljevalnice, iz katerih bodo po preteku šestih šolskih let izstopili bolj zabiti, kot so vstopili. Sramota za slovenskega očeta, slovensko mater, ki dá svojega otroka v nemško šolo!

Okrožni zadružni shod za štajersko Posavje se je vršil preteklo nedeljo v Artičah ob veliki udeležbi domačinov in drugih zadržev iz Posavja. Na shodu so govorili gg. Agrež, Potovšek in Pušenjak. Ustanovilo se je zadružno okrožje za Posavje in izvolil kot načelnik okrožja preč. g. župnik Jože Potovšek, načelnik posojilnice v Artičah; kot podnačelnik g. veleposestnik M. Kozinc, načelnik posojilnice v Sevnici; kot tajnik g. ekonom M. Cerjak, tajnik posojilnice v Rajhenburgu. Prihodnje leto se vrši tak shod v Rajhenburgu. Splošno se je izražala želja, da se po vseh krajih naše domovine prirejejo taki shodi.

Redek sestanek. Dne 26. oktobra so bili slučajno v novomeški prostiji zbrani štirje zla-

tomašniki in eden biserni mašnik, in sicer preč. gg.: monsignore Jožef Buh, župnik in generalni vikar iz Elyja v Minnesoti v severni Ameriki; stolni kanonik Kajdiž, novomeški kanonik Franc Povše, monsignore Peterlin, župnik Šmihelski, in biserni mašnik Jožef Hočevar, kanonik novomeški in starosta ljubljanske škofije. Gospod Buh se je podal v Belokrajino; v soboto se zopet vrne in bo imel v nedeljo, na praznik vseh Svetnikov jutranjo slovesno službo Božjo v kapiteljski cerkvi. Sivolasi starček je še popolnoma zdrav in krepak. Bil je tudi nekoliko časa kaplan v Št. Petru pri Novem mestu; ker bi bil tedanja kaplan, raniki Jernej Jarc pa rad še tam ostal, ga je škof poslal v Loški potok. V Ameriki deluje že nad 44 let. Prihodnji teden se bo podal na Vipavsko in Goriško, odtod v Rim, da bo prisostvoval zlati maši sv. Očeta, iz Rima pa zopet nazaj v Ameriko.

Peš-pošta med Dolenjo Košano in Št. Petrom na Krasu se je preuredila s 1. novembrom t. l. v vsakdanjo, enovprežno pošto vožnjo z naslednjim voznim redom: Iz Dol. Košane odhaja pošta zjutraj ob 6. uri, prihaja na Kal, kjer je poštni nabiralnik, ob 6. uri 30 minut v Št. Peter okoli 7. ure. Vrača se iz Št. Petra ob 9. uri, prihaja na Kal ob 9. uri 25 minut, v Dol. Košano okoli 10. ure.

Slovenske šole v Trstu. Država je ustanovila petrazredno slovensko šolo v Trstu in je že imenovala potrebno učiteljsko osebo za to šolo. Sedaj se po listih pričakajo, kdo ima za ta korak vlade največ zasluga. »Edinjski Prapor« pa pravi, da glavne zasluge pri tem imajo tržaški italijanski državni poslanci, ki so socialni demokratje in kot taki se niso protivili ustanovitvi take šole. Naj boče tako ali tako, dejstvo je, da so tržaški Slovenci dobili enkrat toliko zaželjeno slovensko šolo. Kdaj se bo naša vlada odločila za kaj takega tudi za goriške Slovence? Trkali in trkali smo, a dosedaj zaman. Z žrtvami si moramo sami vzdrževati potrebne šole. Vlada je dolžna priskočiti tudi nam na pomoč.

Nova podpora pogorelcem na Bledu. Gospod ministrski predsednik je sporočil državnemu poslancu Pogačniku, da je notranje ministrstvo vnovič nakazalo 8000 K za pogorcele na Bledu. Blejci bodo gotovo hvaležni poslancem S. L. S., ki so jim izposlovali tako izdatno podporo.

Zahvala. Podpisani se prav pristržno zahvaljuje vrlemu telovadnemu odseku košanškemu, ki je ob priliki uprizoritve žaloigre »Garcia Moreno« ves čisti dohodek, 50 K, daroval našim pogorelcem. Za plemeniti dar vam bodi Bog plačnik, usmiljeni fantje!

Novo sklade. »Katališka Bukvarna« je založila, oziroma priredila druge natise raznih Laharnarjevih skladb. In to ji moramo šteti v zaslugo, ne da bi rekli s tem, da je obogatila zaklad umetne koncertne pesmi, ampak podala nam je prinesek k narodnemu materijalu, kajti vse skladbe Laharnarjeve so čisto lahko izvedljive in skoro brez težkoč, skomponirane v narodnem duhu, in kar je tudi nekaj, tako priproste, da jih lahko proizvajajo tudi, recimo, vsak komaj ustanovljeni pevski zbor v zadnjem koticu slovenskih dežel. To niso pesmi, ki sodijo med koncertne točke, ampak namenjene izobraževalnim društvom po deželi, ki ne razpolagajo vsikdar niti s posebnim glasovnim materijalom, niti z šolanimi glasovi, niti s posebnimi pevovodji. Sigurno pa bodo te pesmice, drobne in ljubke, kakor so, dobro došle slovenski kmečki družbi, ki se zbere po celotedskem trudu in garanju v nedeljo pod vaško lipo. »Fantje, pa zapojmo eno!« se zaslisi želja. — In tedaj se bo brezdvomno poleg narodnih naših popevk zapela kaj rada ta ali ona iz Laharnarjevih zbirk. In iz t... sta-

lišča jih bomo na kratko ocenili. Živa potreba je pri nas, da se za zборе, ki imajo visoke umetniške cilje, komponuje stvari, ki stoje višjem stališču glede vrednosti, za zборе pa, ki pojo zato, da priprosta pesem sega v srce tudi nešolanemu poslušavcu, pesemce, ki so kakor Laharnarjeve. Saj na kmečkih korih tudi ne pojo Mittererja, ampak Riharja, pri veselicah ne Lajovica, ampak Laharnarja.

Janez Laharnar: Gorske cvetlice. Za čvetero in petero mešanih glasov. Opus 4. Cena 1 K 50 v.

Tu najdeš domovinske tekste, nežno erotične in idilične tekste uglasbene. Najlepša je brez dvoma »Moje ptičice«; tako priprosta in tako ljubka! Kot dih izzveni konec. Priprosti »bariton-solo« s spremljavo brenčedečega zbora v »Gorski cvetlici« je kot ustvarjen za manjše zборе. Od glasov se nikjer ne zahteva bogve kaj; naj omenim še to, da se pevci pri teh pesmicah ne utrudijo, ker so naravno glasovi »izpeljani«.

Janez Laharnar: Gorski odmevi. Zbirka moških zborov in čveterospvov. Op. 8. V Ljubljani 1908. I. in II. zvezek. Cena à 1 K 50 v.

V obče se posrečajo mešani zbori Laharnarju bolj kot moški zbori, zakaj, ti bolehajo na tem, da se pevci pri njih — posebno tenorji — kaj hitro utrudijo. Tudi je precej nevaren eksperiment, da je po krasni Belarjevi »Mi vstajamo« komponiral Laharnar isti tekst. Ne vem, če je pri tej krepki pesmi, ki izraža silo in moč, odpor in navdušenje, umesten Laharnarjev konec, ki izraža v II. tenorju in I. basu v pianissimu nekako bojazen, »zadnje željo« bi se reklo, ki ni prav nič na mestu.

Priprost, a silno krepak je zbor »Bratje v kolo!« Tu bo posebno melodiozni trio ugajal.

Zamenjajo se razne Mohorjeve knjige v Katoliški Bukvarni v Ljubljani za nove knjige domače zaloge. Posebno sledeče Mohorjeve knjige rada zamenjuje Katoliška Bukvarna:

Slovenski Gofine (vsi 4 snopiči 3 K 60 v, pos. snopič 60 vin.)

Občna zgodovina (vseh 15 snopičev 8 K, pos. snopič 40 vin.)

Cecilija, vsak snopič 60 vin.)

Življenje našega Gospoda Jezusa Kristusa, Skuhala, (60 vin.)

Kristusovo življenje in smrt (9 sešitkov 5 kron).

Življenje svetnikov in svetnic božjih (vseh devet snopičev 6 K).

Življenje Device Marije in sv. Jožefa (vseh 10 snopičev 6 K, pos. snopiči 40 vin.)

Slovenska pesmarica (vsak snopič 60 v.)

Živali v podobah (vsak snopič 50 vin.)

Zamenjuje pa tudi mnoge druge knjige.

Kdor ima eno ali več teh knjig, pa jih ne rabi in bi jih rad zamenjal za druge, naj nam jih prinese ali pošlje, bukvarna jih sprejme v račun za ceno, katera je v oklepaju poleg vsake knjige povedana. V zameno za te damo sledeče knjige domače zaloge: **Prihajač**. Povest. Spisal Detela. (90 vin.) — **Gozdarjev sin**. Povest. Spisal Finžgar. (20 v.) — **Zadnja kmečka vojska**. Povest. Spisal Senoa. (1 K 60 vin.) — **Jernač zmagovalč**. Povest. Spisal Sienkiewicz. (60 vin.) — **Darovana**. Povest. (60 vin.) **Znamenje štírlh**. Povest. (60 vin.) in razen tega vse povesti znanega pisatelja jezuita Spillmana, katere smo že večkrat objavili v »Domoljubu«. — Vsak, kdor nam pošlje kako Mohorjevo knjigo, naj nam naznani, katere izmed teh knjig naj mu pošljemo v zameno.

Svoji k svojim! V zadnjem času povdarja se na vse strani, da naj se Slovenec na gospodarskem polju otrese tujega nemškega upliva, a glede zavarovanja se to ne upošteva. Zgodilo se je prav zadnji čas, da je glasan

rodoljub priporočal nemško graško zavarovalnico proti slovenskim, oziroma slovanskim. Vendar izkoriščajo razni zavodi prav v zadnjem času na vse načine naše ljudstvo. N. pr. graška zavarovalnica lovi na vse mogoče načine naše ljudi ter jih s tožbami nadleguje. Opetovana odpoved se ne sprejema. Novi lastnik zavarovanega zemljišča se sili, da mora to zavarovalnico sprejeti. Res je sicer, da je veliko telih tožba za graško zavarovalnico zgubljenih, a to le tedaj, ako stranka dobi pravniško pomoč, sicer je pravda izgubljena in zavarovanje traja naprej. — Francosko-ogrška zavarovalnica zopet lovi s svojimi agenti na ta način posestnike, da jim obljubuje nižje plačevanje kakor pri vsaki drugi zavarovalnici, in ako se kmetič izgovarja, da je že drugod zavarovan, mu obljubuje, da boče ob lastnih stroških poprejšnjo zavarovanje razrušila. Seveda to se ne zgodi, kar tudi ni mogoče in kmetič je vjet, da mora plačevati na obe strani. Najhujše pa še pride, ker ne dobi zaradi dvojnega zavarovanja nikakega plačila za slučaj požara. To so le posamezni slučajji, katere navedemo in to le radi tega, da se varujejo naši somišljeniki agentov tujih zavarovalnic, ki delajo le sebi v korist, a ljudstvu v škodo! Torej pozor! Svoji k svojim!

Romarjske novice.

I. kranjskega okraja.

g V Hrašah pri Smedniku smo 23. t. m. potegnili v zvonik mali, 218 kg težki zvon. Podobe na zvonu so: Lurška Mati božja, sv. Anton Puščavnik in sv. Janez in Pavel. Napis na zvonu se glasi:

Le glasno poj čez log, dobrove,
Marija Lurška, Ave, Ave!

Treska in hudega vremena! Reši nas, o Gospod. Župnik: Mihael Barbo. Ključarja: Anton Burger in Anton Jerala. 1908. VIII Maks Samasa v Ljubljani, št. 3484. — Zvečer smo lepo potrkavali v krasno razsvetljenem zvoniku, zdaj bo pa zvonil malim in velikim Hrašanom večni mir in pokoj ob zadnji uri. Zvon velja nekaj čez 800 kron. Zahvala za zvon se izreka g. župniku v Smedniku in vrlima ključarjema v Hrašah.

g Kokrica pri Predosljah. Pri nas smo blagoslovili v nedeljo, dne 18. oktobra nov gasilni dom. Blagoslovil ga je predosljski gospod župnik, kateri je v zbranih besedah označil pomen gasilnega društva. Novo poslopje je sicer majhno, a za Kokrčane velikega pomena, ker so od Predoselj precej oddaljeni. Po blagoslovu se je vršil srečolov, kateri je bil zelo bogat. V to so pripomogli največ kranjski meščani, kateri so darovali veliko dobitkov. Za to bodi njim, kakor tudi Kokrčanom in sploh vsem dobrotnikom na tem mestu izrečena najiskrenejša zahvala. Tudi šaljiva pošta je dobro funkcionirala, za kar se imamo zahvaliti našemu humorističnemu očetu Sivcu. Nadalje bodi izrečena na tem mestu zahvala g. M. Laknar, ki je dala prostor za srečolov in darovala veliko razglednic za šaljivo pošto. Sploh se vidi, da so Kokrčani zelo delavni in radodarni. Da bi se le še večkrat tako postavili, kakor so se sedaj! Le pogumno naprej, bližnjemu v pomoč!

Iz ljubljanske okolice

Sv. Helena pri Lazah ob Savi. Blagoslovljenje nove kapelice Matere božje. Nedelja, dne 4. oktobra t. l., je bil za svetohelensko faro lep in pomenljiv dan. Domači gospod župnik Rihtaršič je ta dan blagoslovil lepo, novo kapelico na razpotju pri Bregarju. Ka-

pelico je postavil Mariji v čast vrli mladenič Janez Vode, kateremu je Marija pred več leti izprosila zdravje pri Bogu. Od vseh strani se je zbralo neštete množice ljudstva, ki so izkazale s tem čast Mariji, ki je zaščitnica vseh vernih kristjanov. Na prelepem kraju stoji kapelica, kajti sedem sosednjih vasi gleda na to prijazno svetišče Marijino in Marija jih bo varovala ob sreči in nesreči, ako se bodo ljudje zaupno k njej zatekali v molitvi. Kip Marije je izdelal kipar Jožef Šubic iz Poljan nad Škofjo Loko, in kapelico je slikal slikar Franc Blaznik iz Iga pri Ljubljani. Oba sta prav lepo in fino izvršila svojo kiparsko in slikarsko umetnost. Cast jima! — Slavnost je povzdignil domači g. župnik s prekrasnim govorom, ki je marsikateremu častilcu privabil solze v oči. Kapelica je bila krasno ozaljšana in stali so visoki slavoloki, ki so jih dičili napisi kakor: Dokler živel bo slovenski rod, častil Marijo bo povsod, in še drugi.

Dobrova, dne 31. oktobra. Vzgledni mož. Anton Suhadolc v Gabriji bil je od svoje mladosti pa do svoje starosti brez presledkov vedno vzor pravega, resnično pobožnega kristjana. Posedoval je malo hišico in nekoliko zemljišča. Opravljal je od svoje mladosti dalje skozi celo življenje službo cerkvenika pri podružnici sv. Janeza Krstnika v Gabriji. Za svoje otroke je vzgledno skrbel, da ostanejo dobri, pridni, delavni in varčni, kot je bil on sam; žive še trije: Ivan, Anton in Jurij. Vsi trije so sedaj trdni posestniki, dva v domači, eden pa tam v šentvitski fari. Vsem opojnim pijačam bil je hud nasprotnik, zato je bil pa tudi krepak, zdrav, trden korenjak. Mater božjo na sv. Višarjih je v svojem življenju obiskal 36krat, kamor je ravno tolikokrat kot »vojvoda« peljal tukajšnje in okoliške romarje na božjo pot, ki so ga spoštovali in mu vse odkritosrčno zaupali. Ako je bil le količkal zdrav, ga ni nikakoršno vreme in noben letni čas zadrževalo ob nedeljah in praznikih od sv. maše in krščanskega nauka, čeravno je bil od župne cerkve oddaljen dobre tričetrt ure. Šmarnice in zornice je tudi vedno točno obiskoval. Res, vzorni mož, katerega naj bi se osobito od strani mladine dandanašnjega časa zvesto posnemalo. In čga vrliga moža nam je dne 29. oktobra neizprosna smrt v 75. letu svoje dobe, popolno udanega v božjo voljo, po nekajtedenskem bolehanju vzela in prese-lila v boljše domovino — sveta pebesa. Ko sem bil pred tremi tedni pri njem, je omenil tudi smrti tako-le: »Umreti se pray nič ne bojim, ker v življenju nisva bila z Bogom nikdar hudo skregana.« Lepa je smrt pravičnega; Bog jo daj vsakemu dočakati v milosti božji. Dobrovčan.

Iz Št. Jakoba ob Savi. Nikar ne mislite, dragi bravci »Domoljuba«, da v Št. Jakobu zmiraj spimo. A tudi tu se giblje. Posebno sedaj, odkar smo dobili novega gospoda župnika, ki so zelo vneti za blagor ljudstva. Imeli smo krasno predstavo, namreč igro »Sv. Neža«, pod vodstvom za blagor in napredek ljudstva tako vnete gospodične učiteljice Minke Odlasek, za kar ji bodi na tem mestu izrečena najtoplejša zahvala. Vse igralke so prav dobro rešile svoje vloge, dasiravno jih je bilo večina šele prvokrat na odru. In še nekaj! Ustanovilo se je tudi pred par tedni katoliško slovensko izobraževalno društvo, ki se prav lepo razcvita. Bog daj obilo uspeha!

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Kropa. V nedeljo, dne 25. oktobra t. l. obhajal je v Kropli tridesetletnico poročnega dne g. Gregor Prešern in njegova soproga Jera v krogu svojih doraslih otrok. Vrli katoliški in vzgledni rodbini se tudi mi pridružujemo in kličemo: Še mnoga leta!

Dolenjske novice.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d **Iz Ambrusa.** Letošnja suša nam je vzela skoraj vso mrvo, le nekaj otave smo dobili. Gospodarji že težko pričakujejo obljubljeni seno. Naše katoliško slovensko izobraževalno društvo šteje 34 udov. Imelo je letos štiri predavanja, dve veselici s tombolo. Med tednom se shajajo udje večkrat k pouku. Društvena knjižnica ima čez 200 knjig; bere se veliko. Cerkevno petje je tukaj na visoki stopinji. Ob velikih praznikih človek pozabi, da je v vasi na deželi. Latinske maše, Foersterjeve, Kimovčeve, Hladnikove in druge se pojo z lahkoto in precizno. Da je tudi slovensko petje lepo, je pokazal cerkveni pevski zbor posebnost dne 27. septembra t. l. Ni čuda, vsaj ima na čelu nadarjenega in tudi marljivega pevovodjo gosp. Lobè Henrika, šolskega voditelja v Ambrusu, ki je tudi pri orgljanju mojster. Šola je dobila nov strelodov. Za nov razred plačujejo občani vsako leto 1600 kron pri davkih. Težko breme za revno občino.

d **Zivinorejska razstava v Št. Lorencu** dne 19. oktobra se je prav dobro obnesla. Živino so pripeljali od blizu in daleč. G. Košak je pripeljal dva lepa simendolska bika iz Mirne peči. Še lepši je bik g. Vehovca iz Žužemberka. Pokazalo se je, da ima najlepšo domačo živino domača temeniška dolina. Gospodje, ki so bili tudi na razstavi v Gorjah in Postojni, so izjavili, da je bilo v Št. Lorencu največ in najlepše živine. Pripeljali so 31 bikov, 27 telic in 77 krav, 14 premij je ostalo v domači župniji. — Res je pa tudi, kar je izjavil načelnik komisije g. Rohrman, vodja kmet. Šole na Grmu: Mnogo je lepe živine, kateri ne moremo dati premij, ker jih nimamo več, dasiravno jih zasluži. Nekateri mali posestniki imajo prav lepo živino. S to razstavo se je pokazalo, da ima Dolenjska vse predpogoje za dobro zivinorejo. Tolikokrat se govori, kako daleč smo še zadržani, zdaj pa vidimo, da bi bili lahko prvi, če se nekoliko potrudimo in se nas od zgoraj večkrat spomnijo s kakimi drobtinami.

d **Veliko predavanje priredi na zahvalno nedeljo**, t. j. 8. novembra mlekarja v Št. Lorencu popoldne ob pol 3. uri v kaplaniji. Posrečilo se je pridobiti za to prvega strokovnjaka na Dolenjskem, gosp. vodja Rohrmanna na Grmu. Predaval bo o zivinoreji in mlekarstvu. Gosp. adjunkt bo pa predaval o sadjarstvu. Povabljeni ste vsi gospodarji od blizu in daleč, ki se hočete poučiti, povabljeni so tudi gospodinje. In bo res nekaj temeljitega. Pridite tudi prijatelji mlekarne iz Trebnjega, Št. Vida in Čateža!

d **Umril je v Zamostecu** 19. oktobra veteran Radeckega, Blaž Puželj, rojen 1824. Služil je pod Radeckim skozi 11 let ter se bojeval na Laškem leta 1848. Srčno je želel dobiti spominek veteranov. Akoravno je bil ranjki mnogo let zdrav, vendar ni mogel dočakati spominka. Ranjki je bil poštenjak, zato tudi priljubljen mož. Hodil je po Koroškem do enega leta s krošnjom, in z njim je umrl najstarejši krošnjar v ribniški dolini. Ranjki je bil pobožen, zato mu bodi zemljica lahka in svetila mu večna luč!

d **Iz Loškega potoka.** Velika nesreča se je zgodila na lovu poleg Travnika prejšnjo nedeljo. Lovec K. je svojega tovariša Iv. Lavriča nevarno obstrelil; baš ko je namreč lovec sprožil na mimo bežečo zver, se mu je v bližini stoječi Lavrič preveč približal in krogla ga je zadela v glavo. Težko ranjenega Lavriča so prinesli v sosednjo vas, kjer je naslednjo noč izdihnil. Pri raztelesenju je zdravnik izpovedal, da mu je krogla prebila črepinjo, se zarila v možgane in še seboj potegnila ma-

lo koščico. Lavrič zapušča ženo s šesternimi otroci, od katerih je najstarejši star 13 let. Uboga družina! — Prihodnjo nedeljo po večernici priredi okrajni živinozdravnik v šoli zanimivo predavanje. K obilni udeležbi vabi odbor.

d **Nemškutarje v Brežicah** vodita lekarinar Hans Schniderschitsch in iz Ljubljane privandraní odvetnik dr. Hans Janesch. Obadva sta silna nasprotnika vsega, kar po slovenskem diši, izvzemši slovenski — groš; vse, kar se zgodi zoper Slovence, izkruhata ta dva. Čudimo se tem bolj Dolenjcem, da nosijo svoje novice najstrupenejšim nasprotnikom slovenskega ljudstva. V Brežicah sta eden slovenski odvetnik in eden slovenski notar, ki popolnoma zadoščata potrebam, dalje imamo slovenske notarje v Krškem in v Kostanjevici. Sramota za slovenskega kmeta, ki iz nezavednosti podpira ljudi, ki zanj nimajo drugega nego najgrše psovke ter bič. Celó nekateri, ki hočejo biti »inteligentni« in narodni, se dajo zastopati po takih ljudeh. Treba bo, da v bodoče bolj posvetimo v ta kot slovenske nezavednosti.

d **Zahvala.** Županstvo občin Božjakovo-Rosalnice se iskreno zahvaljuje slavni požarni brambí v Metliki za požrtvovalnost in človekoljubje ob času požara na Božjakovem dne 16. oktobra 1908. Tej in vsem, ki so njej pomagali, gre hvala, da ni še ostali del vasi pogoreli. — Rosalnice, 25. oktobra 1908. — Župan Matjašič.

d **Od Sv. Križa pri Litiji** se nam poroča, da se je vinska letina tam prav dobro obnesla; dobi se prav dobro blago po nizkih cenah. — Pretečeni mesec sta se ponesrečila dva mladeniča, ko sta vino vozila. Prišla sta pod voz in bila tako poškodovana, da sta oba umrla. Bodimo pripravljeni!

Notranjske novice.

Iдриjske novice.

n **Idrijski občinski odbor — razpuščen.** Deželna vlada je odstavila župana in razpuščila občinski odbor idrijskega mesta. Za gerenta je postavila g. Josipa Zazula, c. kr. davčnega kontrolorja v pok., za svetovalce pa mu je dala zaupnike vseh treh strank, in sicer za S. L. S. trgovca Golija, za socialne demokrate Štravs in za liberalce rud. svetnika Svoboda (poslednji se brani). Ti morajo urediti zavozeno občinsko gospodarstvo v Idriji.

n **Liberalci idrijski** so »svarili« deželno vlado, naj ne imenuje g. Zazula za občinskega gerenta, ker sicer bodo izgubili vse zaupanje v državno upravo. Grozno, zdaj ko g. Julče ne bo imel več zaupanja v barona Schwarza, bo pa z njim proč. Kdor pozna naše razmere od blizu, vé, da je deželni odbor delal počasi, korakoma, in da je deželna vlada stvar dobro premislila. Pri taki renitentnosti županstva so višja oblastva še predlogo prizanašala.

n **G. gerent Zazula** ni nikak klerikalec, poznamo ga kot izobraženega in odločnega in značajnega moža, ki bo dal vsakemu svoje, naj že pripada tej ali oni stranki. Mi ne potrebujemo nobene protekcije, samo to terjamo, da nas puste nasprotniki mirno živeti in se razvijati. Doslej bi nas bili najraje pomandrali kot škodljiv mrčes. Močan dokaz za to je 14. julij 1907. Pri tisti demonstraciji je vodil pobaline oni, ki je imel doslej veliko besedo v občinski pisarni. Naj se veselé vsi po svoje, a mi hočemo tudi imeti mir, kadar gremo v sprevodu po mestnih ulicah ali če se zabavamo na Didičevem vrtu.

n **Veseli začetek** — a žalosten konec je doživel zadnji odbor idrijske občine. Izvoljen

je bil v maju leta 1906. Veseli so bili takrat liberalci, ker so obhajali poroko s socialno demokracijo. Po poroki pa je že tako vse veselo. G. Julče je rekel zvečer po volitvi zbranim otrokom in realcem, da je ta dan — svet. Pa odbor je imel žalosten konec v petek, dne 30. oktobra, čeprav ni nastopil svoje službe v petek.

n **»Vzor-telovadni odsek«.** Tako imenuje mladinski list »Mladost« idrijske telovadce. To bodi našim vrlim mladeničem zadoščenje za napade, ki jih trpijo od Sokolov ob raznih prilikah. Zato bo pa vsak zaveden Idrijčan, ki je našega mišljenja, prišel v nedeljo, 8. novembra k telovadski veselici v pivarno pri »Crnem orlu«. Igrala se bo lepa igra »Za pravdo in srce«. Začetek ob 7. uri zvečer.

n **Umrla je** na Gori nad Idrijo žena gostilničarja Likarja; v Idriji pa je nenadoma preminul lastnik gostilne pri Dimnikarju.

n **Od Spodnje Idrije.** Telovadni odsek spodnoidrijski je priredil pretečeno nedeljo, 25. oktobra, s sodelovanjem kat. slov. izobraž. društva svojo veselico v proslavo papeževega in cesarjevega jubileja v Srednji Kanolji. Prav izvrstno se je obneslo, čeprav je bilo malo slabo vreme. Igra »Čevljar« je bila lepa in je vsem dopadla. Tudi petja ni manjkalo, za kar so poskrbeli naši pevci in pevke. Čast našim telovadcem, ki so se tako postavili. Pa so res izvrstni fantje, katoliški telovadci, tako se je govorilo. Le tako naprej, vrlí bratje telovadci!

n **Pri nas pri Fari** so se pa postavili tudi liberalci, ali kakor se imenujejo, neodvisni. Ustanovili so namreč liberalno posojilnico, kjer bi na posodo jemali liberalci, notri pa vlagali naši možje. V ta namen so poklicali silno učenega moža Fr. Puncuha, liberalnega učitelja iz Vrhpolja, da je zbranim neodvisnim možem razlagal liberalne modrosti. Mi nimamo sicer prav nič zoper to, če ustanove liberalci kako »šparkaso«, samo to se nam čudno zdi, da hočejo imeti tudi nas, može Slovenske Ljudske Stranke zraven, ko vendar vemo, da nas drugače ne marajo. Seveda vsak denar je dober. Mi pa vemo, da imamo tudi v Idriji katoliško hranilnico in posojilnico, kateri vse zapujemo. Če nas pa ravno hočete imeti, pa tudi mi hočemo, da pridejo v odbor tudi katoliški možje. — Vsem žejnim tudi sporočamo, da imamo novo gostilno, ki jo je odprl načelnik gasilnega društva J. Zakelj v svoji novi hiši. Bog daj srečo! — Kakor se govori, bo prihodnji deželnozborni kandidat liberalcev Fr. Puncuh, učitelj iz Vrhpolja. Zadnjič ste se rotili, da ne marate Vipavca, zdaj ste si ga pa sami poiskali na Vipavskem. Saj bi bližje tudi še dobili katerega, ki bi propadel. Mi bomo pa volili kandidata Slovenske Ljudske Stranke. Pridružite se nam, bo bolj pametno, kakor pa da bi napravili sramoto liberalnemu učitelju in sebi. Torej na svidenje pri volitvah za poslanca Slovenske Ljudske Stranke!

Od Pivke.

n **Mlekarja pogorela.** V noči 31. oktobra zgorela je v Št. Petru na Krasu mlekarja, ki je bila last gospoda Antona Bcle iz Postojne. Rešiti so zamogli, radi pomanjkanja vode, ognjegasci iz Št. Petra le nekaj vreč otrobov. Drugo je vse zgorelo: orodje, seno, vozovi in celo en konj. Škoda je velika.

n **Županstvo v Št. Petru** ima velike sitnosti pri pobiranju pasjih taks. Ko je občinski odbor enkrat sklenil, da se morajo pasje takse plačevati, županstvo edino pravilno ravna, da od vsakega tudi tirja, če tudi z rubežnijo. Nikakor pa ne delajo prav oni, ki se temu ustavljajo in, če bodo imeli radi tega kake sitnosti, bodo krivi sami.

n **Županstvo v Slavini** »zahteva« seno edinole od Zveze slovenskih združenj. Vpraša-

mo mogočnega župana gosp. Križaja, v čegavem imenu on to »zahteva«. Ako je v Prestranku ena jetična mlekarica in v Matenjivasi pri Znidaršiču en »šparovček«, kateremu pravijo tudi hranilnica in je oboje član Zveze slovenskih zadrug — vendar se še ne sme v imenu vseh prosilcev zahtevati, da bi nam ona dala seno, ker večina prosilcev pripozna za svojo samo Zadrugno zvezo v Ljubljani.

n **Križnica katoliškega slovenskega izobraževalnega društva v Št. Petru** šteje čez 200 poučnih in zabavnih knjig. Pristopajte mladenci in možje v obilnem številu k temu društvu, ker le v njem boste našli pripomočkov za pravo izobrazbo in napredek!

Vipavske novice.

n **Katoliško slovensko izobraževalno društvo na Planini** nam je pripravilo v nedeljo, dne 25. oktobra, par prav veselih uric. Privedili so veselico v proslavo obeh jubilejev. Spored je bil najraznovrstnejši. Govor, deklamacija, petje in pa dve prav zanimivi igrici. Igrali so igro »Za letovišče« in pa Josip Stritarjev igrokaz »Blaga duša«. Ali naj pohvalimo planinske fante igralce in pa obe igralki? Ni potreba, ker dobra roba se sama hvali in živahen plosk in burno pritrjevanje vseh poslušalcev je pričalo, da so vsi igralci prav dobro rešili svoje vloge in da niso več tuji na odru, ampak domači, ker igrali so res neprisljuno in domače. Najstrožji kritik bi mogel edino le reči, da je bil smpatje malo prehitro govoreno in premalo glasno, kar pa splošnega vtiska ni motilo. — Pohvaliti pa moramo vrli goški pevski zbor »Nanos, ki je s svojim pevovodjem županom Rihardom Ferjancič prihitel na pomoč bratskemu planinskemu društvu in s svojimi izbornimi grli veliko pripomogel, da se je veselica tako izvršila, kakor se je in da smo bili vsi zadovoljni. Pri prihodnji veselici pa že upamo slišati planinski zbor. Ali ne? Le poskusite, boste videli, da bo šlo. Torej kmalu zopet na veselo svidenje na Planini!

n **Posvetovanje** so imeli v nedeljo, dne 25. oktobra, vipavski vinogradniki, kako spraviti vinski pridelek v denar. Kakoršno ceno ima sedaj vsekako izborno vipavsko vino, to je naravnost srmatno, to se pravi naravnost norčevati se iz vipavskega kmeta. Vsak mora živeti, tudi vipavski kmet, in vsak delavec je vreden svojega plačila, tudi Vipavec. S tako beraško ceno pa niti stroški niso pokriti. Koliko stane galica, koliko žveplo, koliko gnoj in kako dragi so delavci, vino je pa po par soldov liter! To se pravi devati vrv za vrat vipavskemu kmetu. — Stavilo se je mnogo koristnih predlogov. Dal Bog, da bi prodrl in da bi pridni Vipavec zopet mogel dihati.

n **Nagla izprememba.** Pred par tedni je kazal toplomer 22 stopinj R. in komaj smo dihalali od vročine. Pa se je prevrglo kar čez noč; zapihala je mrzla burja in toplomer je padel na 2 stopinji R., po gričih se je delal led in hoteli smo zmrzniti. Sedaj, ko to pišem, imamo pa zopet 15 stopinj R., kaj bo jutri — pa ne vem. Tako je na Vipavskem. Politično vreme bo pa menda stalno in trdno upam, da bo dne 14. decembra 30 stopinj R. za našega vrllega kandidata g. Jerneja Ravnikarja, in da bo za nasprotnega kandidata, če ga bomo imeli, tako mrzlo, da bo zmrznil.

cenjenim bravcem »Domoljubovim« sporoča založništvo »Družinske pratike«, da je prvega natisa letošnje jubilejne pratike (60.000) le še nekaj malega na razpolago. Cenjeni odjemalci, ki si doslej še niso omislili naše pratike, naj to storé čim prej ali pa opozore domače trgovce, da jo naglo naroče in obenem sporoče, koliko približno je bodo še rabili, da se more pravočasno poskrbeti za drugi natis.

Pri katarih, nadležnem zaslezenju, dušljivem kašlju in izmečku pomaga izvrstno »Sirolin Roche«, ki vsebuje vse najboljše zdravilne snovi. Vrhtega je še okusen, da ga vsak lahko uživa.

Oslabelost

bodisi prirojeno, ali vsled bolezni, odstranja hitro in zagotovi zdravje in moč **Scottova emulzija.**

2249 (2)

Pristna le s to znambo — ribičem — kot garancijam znakom Scottovega ravnanja.

Za občutljive

kateri ne morejo prenašati ribjega olja, je **Scottova emulzija** najboljše sredstvo. Ta ima tudi prednost, da je trikrat redilnejša kakor navadno ribje olje.

Cena originalne steklenice 2 K 50 vin.

Dobi se v vseh lekarnah.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Gradec, 31. oktobra.

73, 76, 24, 44, 1.

Dunaj, 31. oktobra.

4, 9, 20, 24, 74.

ŽITNE CENE.

Cene veljajo za prodajo blaga od strani kmetovalcev.

Za 100 kilogramov.

Ljubljana, 5. nov.

Pšenica, domača	23.—
Rž	18.—
Oves	17.50
Ajda, črna	19.—
Ajda, siva	18.50
Proso, rumeno	15.— do 16.—
Proso, belo	17.— do 18.—
Ječmen	16.— do 17.—
Fižol, koks	28.—
Fižol, mandalon	26.—
Fižol, ribenčan	26.—

Razprodaja

na veleposestvu Bežigrad pri Celju.

Dne 9. novembra t. l. ob devatih dopoldne se bo iz proste roke vršila razprodaja krav, konj in prašičev. Ker se bo svojčas tudi zemljiško posestvo Bežigrad prodalo, se lahko že ob tej priliki zglastijo kupci. Razprodaja bo na licu mesta v Bežigradu. 2879 1—1

Ako hočete svoje dete

imeti zdravo, veselo in duševno se živahno razvijajoče, dajte mu **dr. Hommel-ov** Haematogen. Ne dajte si pa usiliti nobeno izmed mnogih ponarejanj! 1935 20—1

Lahko službo

dobi že bolj priletna, snažna in poštena ženska, ki se razume na kuho, v prijetnem kraju na deželi. — Več se izve pri upravi »Slovenca«. 2875

„ČAS“

znanstvena revija, izhaja 10 krat v letu in stane po 5 K na leto. Naročnino prejema upravništvo v Ljubljani.

Največja skrb!

vsacega bolnika je brezdvomno ta, da dobi sredstvo, ki ga reši b. lezni, in postane zopet vesel in sre en člo ek. Žalibog, večina trpečih ni zadosti pre idna pri izbori zdravil in doseže navadno ravno nasprotje, kar srčno žell. Sredstvo, ki zamore pri mnogih boleznih, zlasti takih, ki izvirajo iz nervoznosti, presenetljive uspehe doseči je

elektrika

ki se v mnogih slučajih ne upošteva. Veliko se sicer govori o elektriki, o njenem pomenu in učinkih na poljih industrije, toda bolniki ne slutijo, da jih zemoré ista elektrika v pravi obliki in množini rabljenja ozdraviti kljub temu, da največje zdravniške kapacitete priznavajo jednakomeren galvaniki tok kot zdrav. žitilj prve vrste. To spričuje tudi množični terapevtski časopisi in knjige, kjer se elektrika kot najidealnejše zdravilno sredstvo sedanosti priznava in nebroj priznanih psem je vsakemu pacientu v naši ordinaciji v originalu na razpolago. Tudi mi si prizadevamo to tako učinkujoče zdravljenje potom elektrike med trpeče človeštvo po možnosti razširiti, da spoznajo fenomenalni učinek elektrike vsi sloji pomoči potrebnih bolnikov. To se doseže z brezplačnim razširjenjem naše 64 strani broječe ilustrirane

brezplačne knjige

„Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“,

v kateri se povdarjajo vse prednosti tega uspešnega zdravljenja in obenem vsebuje mnogo važnih nasvetov, zlasti za take bolnike, ki trpe na nervoznosti, neurasteniji, bolečinah v glavi in hrbtenici, tekočih v žedodu in č vesih, ohromelosti in vsakovrstnih slabostih. Zadostuje da se spodajšnji kupon izpolni in pošlje na naš naslov, na kar mu dopošljemo nemudoma zgoraj označeno interesantno brošuro zastoj.

Elektro-terapevtska ordinacija, Dunaj I., Schwangasse 1, s/1, I. nadstropje.

Kupon za brezplačno knjigo.

Naj 1./XI. 1908.

elektroterapevtsko ordinacijo na Dunaju, I. Schwangasse 1, s/1, I. nadstr.

Prosím pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ gratis in franko pod zaprtu kurturo.

Ime: .....

Naslov: .....

2819 1—1

Krč

polajšujejo, odvajanje urejajo, prebavo pospešujejo pri nas vsak čas Feller-jeve odvajalne Rabarbara kroglice z „Elsa-kroglic“ 6 kroglic franko 4 K. Naročite pri E. V. Pellerju v Stabici, Elsa trg 16. (Hrvaško.) Vlado.

Herbabny-jev podfosfornato-kisli

apneno-železni sirup.

Ta je že 39 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje svez, pomiruje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev. Cena steklenici K 2-50, po pošti 40 vin. več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherzigkeit“**, DUNAJ, VII. 1. Kaiserstrasse 73—75. (Herbabny-jev naslednik)

V zalogi je še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Bejaku, Celju, Celovcu, Črnomlju, Nov. Mestu, Reki, Sovodnju, St. Vidu, Trbižu, Tratu, Velikovu in Volčperku.

Zaloga skoro v vseh lekarnah

Prisluho samo z traven
navedeno znamko.

Pred
ponovljenjem se
svati.

Herbabny-jeva

aromatiška esenca.

Že 34 let uvedeno in najbolje preizkušeno mazilo. Lajša in odstranja bolečine v udih in kitah, kakor tudi nervozne boleti.

Cena steklenici 2 K. po pošti 40 vin. več za zavitek. 2849 14-1

Zahvala.

2802

Dne 7. oktobra uničil mi je požar moja poslopja v Kamnjaku pri Goričah, politični okraj Kranj, ki so bila zavarovana pri „Vzajemni zavarovalnici“ proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov v Ljubljani. Škoda se je takoj po odposlancu omenjene zavarovalnice cenila in tudi takoj v mojo popolno zadovoljnost izplačala, vsled česar to edino slovensko zavarovalnico vsakemu, ki ima kaj zavarovati, najtopleje priporočam.

Kamnjak pri Goričah, 26 oktobra 1908.

Švegelj Janez.

Sprejem

kovaškega pomočnika

v trajno delo. **Frančišek Kumar**, kovaški mojster **Cerkno**, (Goriško) 2860 2-1

Hiša se prodaja

2799
2-1

ugodno na Dolenjskem. Pri hiši je lepo gospodarsko poslopje in nekaj sveta. Posebno primerno je posestvo za krojača ali kramarja, ki bi otvoril malo trgovino, ker ni v kraju konkurence. Ponudbe naj se pošlje na „Poštni predal 35 v Ljubljani“.

!Vremščina!

po 20—28 K hl. Oglasi na:

Karol Lenasi
Košana Notranjsko.

2831

Velika zaloga
kožuhovine, klobukov in čepic
lastnega izdelka ter raznih kož.
Kupuje tudi

kože divjačine

po najvišjih dnevnih cenah.

I. WANER

kramar in izdelovalec čepic
Ljubljana, Sv. Petra 2812/21
2873 4-1

V Ameriko
in Kanado

najzložnejša,
najcenejša in
najvarnejša

vožnja s **Cunard Line**

Bližnji odhod iz domače luke

Trata: Carpatia 10. novembra 1908, Ultonia 17. novembra 1908, Slavonia 1. decembra 1908.

Iz Liverpoola: Lusitania, (najboljši, največji in najlepši parnik sveta), 14. nov., 5. dec. 1908, 16. jan., 6. febr., 27. febr., 20. marca 1909, Mauretania 2. jan., 23. jan., 13. febr., 6. marca 1909.

Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odiassek**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Naročite cenik ur

zlatnine in srebrnine, ki ga pošljem zastonj in po-1376 štnine prosto. 26 17

Velika zaloga ur, samo švicarskega izdelka. Vsaka ura je natančno preizkušena in se jamči. — Ne naročajte ur od tujih židovskih tvrdk, ampak obrnite se na tvrdko

FR. P. ZAJEC,

urar in edini zastopnik švicarske tovarne ur. — Ljubljana, Star. trg 20

Hiša se prodaja

na Gorenjskem. Ista je 1 nadstropna v najboljšem stanu, s 6. sobami, veliko verando in prostori za prodajalno in gostilno. Pri hiši je tudi nekaj vrta tik ob vodi. 2800 2-1

Hiša je jako primerna za penzionista, ki bi imel veselje do male trgovine.

Sobe se prav lahko oddajo po letu letoviščarjem. Ev. se da tudi trgovina z gostilno ali brez iste v najem. Ponudbe naj se pošljejo na „Poštni predal 35, v Ljubljani.“

50 ovac

ima na prodaj **Jakob Cucek**, Gorenja Košana št. 18. Notranjsko. 2770 3-1

Najboljše švicarske ure,

: zlatnina in srebrnina :

se dobe po najnižjih cenah pri sloveči domači tvrdki

H. SUTTNER, urar

Ljubljana, Glavni trg nasproti rotovža

Prosim, zahtevajte novi veliki cenik, kateri je ravno izšel in se pošlje zastonj in po-2574 štnine prosto. 7-3

Najboljši češki izvor!

Ceneno posteljno perle!

S. Benisch

1584 25-4

najljepši prani puh 12 K. — Pri odjem 5 kg se pošlje franko.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-bлага, 1 pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 blazinama, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z jako lepim, mehkim perjem 16 K, z izredno finim polpuhom 20 K, z najljepšim sivim puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 1 K, 3 K 50 v., 4 K. — Za neprimerno denar nazaj. Zamenjava dopustna. Pošilja proti povzetju od 12 K višje franko S. BENISCH v Dšeňencl št. 71 Čechy. — Ceniki zastonj in franko.

Okrog 50.000 najboljših, pobeljenih

rumburških ostankov blaga

se zaradi nadprodukcije prodaja po zelo nizki ceni meter à 50 vin. Ostanki so 6—18 meter dolgi za vsako belo perilo dobro uporabni, krasne kakovosti.

Zavoje za poskušnjo ca 40 m pošljemo proti povzetju na ogled (za neugajajoče vrnemo denar). 2859 (1)

Tovarne platna Jos. Kraus, Nachod, Češko.

Potniki v Ameriko
Hateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo na **Simona Šimečeta** v Ljubljani Kolodvorske ulice 20. *Bahovrstna Pojasnila daje se brezplačno.*

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Zahtevajte zastoni

In franko moj veliki ilustrovani cenik z nad 3000 podobami ur, zlatnine, srobrnine itd.

Prva tovarna ur v Brüxu št. 936 (Češko)

Hanns Konrad
c. in kr. dvorni založnik.

Prava švicarska nik. ank. -remont. ura, sistem Roskopf K 5-1, 3 komadi K 14-1, Registr. Adler-Roskopf nik. ank.-rem. ura K 7-1. Prava srebena rem. u a K 8 40. Nikak riziko! Zamena dovoljena 2622 ali denar nazaj. 10 1

FR. ŠEVČIK, puškar
v Ljubljani, židovske ulice št. 7.
2049 Cenik na zahtevo zastoni. 20-1

Zastonjin poštine prosto

poiljen vsakomur veliki in bogato ilustrovani glavni katalog z nad 2000 podobami vsakovrstnih solidnih, dobrih in cenah glasb. izdelkov. C. in kr. dvorni založnik

Hanns Konrad
razpošiljalca glasul v Brüxu na Češkem

Rev. 600
Gostil za šolo brea loka K 4-80 5 50. 6-1 in više. Lok za gosti K 0-20, 1-1, 1-40 in više. Nikak riziko! Zamena dovoljena ali de-2022 nar nazaj. 1

Čevljarskega pomočnika

dobro izurjenega, sprejme takoj v trajno delo
Janez Gačnik
čevljarski mojster 2836
Udje, pošta Grosuplje.

Dobri in po ceni:

so izdelki prve tvor-nice ur Hanns Konrad, c. in kr. dvorni založnik v Mostu št. 876. (Češko.) - Prava nik. švicar. „Roskopf“ žepna ura K 5 - Konkurenčna budilka K 2 90 S ponoi se svetelim kazalnikom K 3-30. Ura z nhalom K 8-50 Triletno pismeno jamstvo. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja proti povzetju ali če se denar naprej pošlje. 2-62 10-1

Bogato ilustrirani glavni katalogi zastoni in franko.

Prilična ponudba! Velika zaloga ostankov

barhentnega blaga, flanel za bluze in srajce, cefirja za obleke, oksforda, platna za brisače in perilo, ostankov posteljnega blaga. Ostanki najmanj 4 m dolgi, perilni, najboljše vrste se prodajo zaradi izpraznitve skladišča vzorcev. Zavoj za poskušnjo 40 do 50 m izbranega blaga 15 kron. 2850 1-1

M. Szraga tkalnica platna, Nachod, - (Češko.)
Za neugajajoče denar nazaj.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbelega K 3-0, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivga puha K 6, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštine prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega, jsko trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-blaga, 1 pernica velikost 170x116 cm z 2 blazinama, velikost 80x55, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; blazine K 3, K 3-50, K 4. Proti povzetju razpošilja poštine prosto pri naročilu od 10 K nadalje.

Maks Berger v Dčšenici št. 223.
Češki les. 2599 52-3
Za neugajajoče denar nazaj. Ceniki zastoni in pošt. pr

Vydrova tovarna hranil v Pragi VIII.

izdeluje in priporoča

- Vydrovo žitno kavo po pošti v 5 kg zavitkih K 4-50
- Vydrovo otroško moko 1 kg za " 2-40
- Vydrove juhne konzerve (grahovo, gobovo, lečno, riževo in rezančno) 1/2 kg (20-25 porcij) " 1-50
- Vydrov juhni pridatek 1/2 kg steklenica " 3-0
- Vydrov malinovi grog 1 steklenica " 2-0
- Vydrove oblate (maslence, svetovnozn.) škatlja 25 kosov " 2-0
- Vydrove oblate „Dessert delicat“ z medenim kremom, 50 kosov " 3-0
- Vydrove oblate „Delicatess“ sadnega okusa in s čokolado, 20 kosov " 2-50
- Vydrov „Buchtin“ dišava za pecivo, 1/4 kg steklenica (zadostuje ravno za 25 kg moke) " 1-0
- Vydrove šumače bonbone „Ambo“ in tudi s „sldrom“ v štanjolu 50 kosov " 2-0
- Vydrovo gorčico (ženof) po francoskem in in kremžkem načinu 1/4 kg " 0-80

„Domači prijatelj“ lastni tovarniški časopis. V. letnik. Zahtevajte na ogled. 2-05 5-1

Nova trgovina

v nekdanjih Majdičevih prostorih

se je otvorila

s špecerijskim in železninskim blagom

kar slavnemu občinstvu uljudno naznanjam.

Zagotavljam slavnemu občinstvu točno in solidno postrežbo ter se najuljudneje priporočam za mnogobrojni obisk.

Z vsem spoštovanjem

FRANJO OMERSA mlajši
KRANJ. 2840

Ne stane nič.

Brata Lechner v Gradou razpošiljata posod franko velike, obsežne zbirke vzorcev lepega blaga za obleke, sukna za damske obleke v najmodernejših barvah, lodna za gospode in dame; platna za perilo, posteljne oprave, oksforda, blaga za hlače, barhenta vseh vrst, gradla, barvaste tkanine, zefira itd itd., poleg cenika za Jägrovo perilo vseh vrst za gospode, gospe in otroke, preprog, zastorov iz čipk, posteljnih preprog, kočev in izgotovljenega perila. — Kdor se hoče sam prepričati o nizki ceni naj zahteva pošiljatev po dopisnici. 2839 6-1

Kdor hoče kupiti sveže in dobro blago ter po zelo nizkih cenah, naj si ogleda to velikansko zalogo pri 2591 10-2

IVAN SAVNIKU v Kranju

po domače pri Besenčanu na glav. trgu.

Tukaj se dobi vsakovrstno sukno za moške obleke, najnovejši vzorci za ženske obleke, kakor tudi lepi porhanti, kambriki, pisano blago za moške srajce, platno za rjuhe, porhantast rjuhe, odeje (kovtri, koci, garniture za postelje, platnena cvilih, lepa močna bela kotenina z imenom „Besenčanovo platno“ kakor tudi srajce, spodnje in zgornje hlače, spodnja krila, rokavice, nogavice, ogrinjalke, šerpe, volnene in svilene rute in še druge stvari. Tovarniška zaloga zgorajjih jop ter nepremočljivih pelerin za ženske in moške po zelo nizkih cenah.

Krojači in šivilje imajo znaten popust na drobno in na debelo.

Najcen nakup češkega posteljnega perja

5 kg nov., dobrega, sivga, skubljenega, brez prahu, K 9-40; boljši K 11-80; 5 kg dobrega napol belega K 16—; belo, mehko K 23-50; K 28—, K 30—, K 34—, K 36; 5 kg snežnobei nekuskublj. K 23—, K 26—, K 29—; puh siv s K 3-40, bel s 4—40, snežnobei s K 5-80 in K 6-40 pol kg. Pošiljate franko po povzetju. Sme se zamenjati in nazaj vzeti proti povračilu poštnine. Pri naročilu se prost za natančen naslov: **IVANA POLATSCHEK** Janovitz a. d. Angel 16 pri Klattovu, Češko.

Budilka

s stolpnim zvoncem, iz lakirane, 30 ur iduća, ki tije zvon po ure, ter ima glasen bud. zvon, s svetloglaskim ukazjem, 30 cm v premeru, kavalnik s steklenim vložkom s tremi stedi, 3 letnim pisminim jamstrom samo K 8-00 samo s ponošil vrstnim kazalnikom K 7-20. Nihak rasko! Zamena dotrajana ali dearr nazaj! — Ilačp. drža prva povzetju ali prejzposlati denarja. **Prra tvornica ur v Brúxa** **Hanns Konrad** c. in kr. dvorati zaloznja v Brúxu št. 567 (Češko) Bogato ilustrovani cenik z nad 1000 podobami pošljen na hitro zastoj in franko. 2595 10-1

Dunajske jesenske modne specialitete.

Nastlikano novosti an najfinejše izpejave v zalogi. Vsak komad po meri po isti ceni najstroneje izvečen. Razpošilja astučno po p-štneju povzetju.

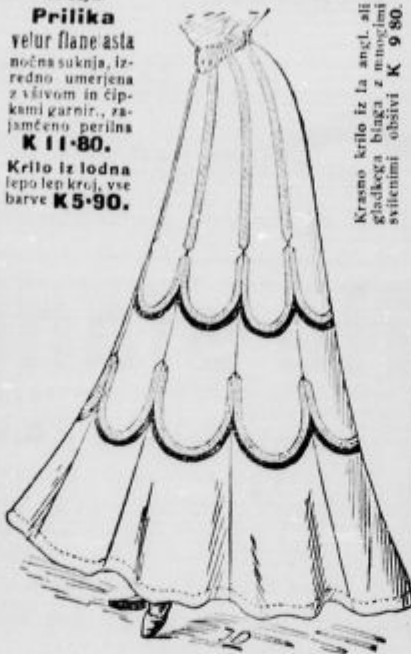
Prilika velur flane asta močna suknja, izredno umerjena z živim in čipkama garnir., zamčeno perilna K 11-80.

Krilo iz lodna lepo lep kroj, vse barve K 5-90.

Pozornost vzbujajoča pliš-jopi ca z lično garn. ovratnikom K 13—.

Krasno krilo iz la angl. ali gladkega blaga z mnogimi svetlimi obšivi K 9-80.

Prilika: Svileno - klotasta spod. suknja s svilen robom in volant, bogato nakičen, krasen kroj K 4-70.

Specialni oddelek za turiste. Obleka iz lodna za turiste iz dobrega, nepremočljive lodna sodno delo K 17-50.

Dežni plašč iz lodna, 110 cm dolg, nepremoč., za gospode in dame, v vseh barvah K 9-80.

- Pristni ruski ovratnik iz kožuho vine 25 cm dolg, senzac. cena K 7-80
- rjav 250 cm K 8-50
- Ravnotak ovratnik 2 m dolg, senzacionelna cena K 6-50
- rjav, 2 m dolg, senzacionelna cena K 7-20
- 190 cm dolg, K 5-90
- rjav, 190 cm dolg K 6-50

Wiener Volkswarenhaus

Dunaj VIII. Alserstrasse 63. 2785 1-1

Trgovsko sodno protokollirana tvrdka, ustanovljena leta 1892.

Puške!

- Lancaster . . . od K 26—
- Flobertpuške . . . 8 50
- Pištole . . . 1 50
- Samokre . . . 5—

Popravaceno, ilustrovani cenik franko. 2370 F. Dušek, Dvočno 123, Čechy

Na revmi

in trganju bolehalo-čim naznanim rad zastoj pismeno, kako sem bil ozdravljen svoje mučne, zastarele bolezni.

Karol Šafer Ronakovo (Müchen) Kurfürstestr. 40. 1445

Proda se

posestvo

obsegajoče hišo, hlev, pod, vrt s sadnim drevjem, ki dobro obrodi košenilo za dvoje goved in gozd. Poizve se pri **Janezu Konicilja**, Podgrad št. 8, p. Dol pri Ljubljani. 2s28

Protin

revmatizem, celo najbolj zastarela bolezen se naglo in zanesljivo odpravi z zavzivanjem iz rastl. snovij pripravljen. **Roma et ovaga olja proti protinu in revmi.** Vsako drgnjenje brez uspeha. Steklenica z navodilom K 6—.

Stevilna, sijajna priznanja. Chem. Pharm Laboratorium **KARL REMMEL**, Landshut 109, Bavarsko, 2573 26 1

Odlikovano. Ustanovljeno 1870 Vse vrste lovskih pušk, dvocevk, risanic, trocevk, samokresov, se kupi najceneje z najvišjim poročtvom naravnost od to-1289 varne orožja 52 12

Anton Sodja,

Borovlje, Koroško, Bogato ilustrirani ceniki zastoj in franko.

Združene tovarne za volnino prodajo letoš zopet izključno po meni okroglo 4 00 kom. takozvanih

vojaških kočev za konje

za ceno le K 4-40 komad in K 8-60 za par (6 parov franko na dom) naravnost na lastnike konj. **Ti debeli, trajno trpežni koci so topli kot kožuhovina, temnosivo, okoli 150/200 cm veliki, torej lahko pokrijejo celega konja.** Razložno pisana naročila, ki se izvrše le po povzetju ali če se denar pošlje naprej, naj se pošljejo na

Steiner-jevo komisijsko razpošiljalnico združenih tovarn za kočev

Dunaj, II, Taborstrasse 27 G Ceniki na željo zastoj in franko. — Za neugajajoče se zavežem vrniti naprej poslani denar.

Mnogoštevilna priznanja in naročila so došla od kobilarne v Radavcu, Komarno in Brody, župnika Kolarja Tutz, dr. Vračuna, odvetnika v Varasdu, posestnika Weichbergerja, Illova, Grünwalda, Zorkovak, Rotter Lichten, pl. Mroczkowski-ja Dobrostany, Rosenauerja Zg. Moldava, Hahlissa Mankendorf, Schenka Gerlsdorf, lastnika umetnega mlina Fohringerja in dr. 2267

Pri današnji draginji

se zamore štediti samo s koristnim nakupovanjem. Naročite svoje potrebščine posteljne in tešnega perila, oblek za gospode, gospe in otroke, oprem za neveste naravnost iz tovarne. Pišite nam, na kar vam pošljemo

zastoj

in poštnine prosto velik katalog. Zlisti pripravimo iz tega:

- 44 vln. ostanke 44 vln.** á 1 meter brez hibe
- 6-2 m dolge po izbori iz lodna, barhenta, flanel, zimskega suzna, oksforda itd. Blago za bluze, predpasnike in brisače. 2599 10-1

- Bluze za gospe iz volne, barhenta, moderne in solidne v vsaki velikosti od K 3-50 nad.
- Srajce za gospe, zelo gorke od K 2-30 nad.
- Hlače za gospe, zimske od K 1-70 nad.
- Srajce za moške, z ovratnikom ali ne od K 2— nad.
- Spodnje hlače za moške, močne in gorke od K 1-50 nad.
- Plašči za dečke (od 5-14 letne) od K 6-50 nad.
- Plašči za gospode, vsake velikosti od K 11-40 nad.
- Vrhnje suknje za gospe najboljšega kroja od K 5-50 nad.
- Težki, močni konjaki kooi od K 3— nad.

Pišite po katalog na naslov: **Gebr. REICHAERT, tovarna Dornbirn 18, Predarlško.**

Ceno češko posteljno perje!

5 kg nov. temn. K 9 60, boljše K 13.—, polbelo skubljeno K 8.—, belo K 24.—, snežnobelo, kot puh mehko skublji. K 36.—, K 36.—, K 42.—. Pošilja franco po povzetju. Zamenja dovoljena proti povrnitvi pošilnine. Benedikt Sachsel, Lobes št. 159 pri Plznu, Češko.

pri Plznu, Češko.

Svarilo**pred zmoto!**

Opozorjam cenjene bralce tega lista, da so v zadnjem času moji inserati od tujih trgovcev ponarejeni. Ki hvalijo navadno ure, po K 3.—, kot prave „Eisenbahn-Roskopf“-ure. Frava „Eisenbahn-Roskopf“-ure, katero odajam za c. kr. državne železnice v popolno zadovoljnost že mnogo let, so dale le od moje trdike z zgorajšnjo varstveno znamko in so vsa druga hvalisanja le ponarejanja. Moja originalna „Eisenbahn-Roskopf“-ura velja brez sekundnega kazalca K 7.—, s sekundnim kazalcem K 8.—. — 3 letno jamstvo. — Razpošilja proti povzetju

Max Böhnell, Dunaj
IV. Margaretenstr 27/19.
urar in sod. zapriseženi cenilec.
5000 podob obsegajoči katalog zastoj in pošt. 2109 nine prosto. 1

Karol Pollak

tovarnar, Ljubljana
priporoča svoje izvrstne

**transmisijske
(gonilne) jermene**

posebnega stroja (Gerbung) dalje

jermenčke za zavezavanje

in drugo 2734 8 1

enakovrstno jermenje.

Kje se dobe najboljši poljedelski stroji, kakor mlatilnice, gepeljni, čistilnice, preše za sadje l. t. d.?
1703 Edino le pri: 26-9

FR. STUPICA

v Ljubljani, Mar. Terezije cesta št. 1., Valvazorjev trg št. 6.

In zakaj: zato, ker so dotični stroji: iz najboljših tovarn sveta, najboljše sestavljeni, ker se istih proda na tisoče in tisoče komadov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah. Moji stroji so povsod jako priljubljeni. — Obračajte se na mojo trdiko pri nakupu **stavbenih potrebin**, portland-cementa, traverz, železniških šin in druge različne železnine in raznega orodja, nagrobnih križev, tehtnic

Ustanovljena l. 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica

Ustanovljena l. 1831.

Assicurazioni Generali v Trstu.

Največja zavarovalnica avstro-ogrsk. države.

Jamstveni zaklad nad **300 milijonov kron.**
Do sedaj izplačane škode nad **850 milijonov kron.**

Družba zavaruje:

Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. Tekom leta 1906 zavarovalo se je pri tej družbi 16.847 oseb na življenje za kapital nad 140 milijonov kron.

Zoper požare, tatinski vlom, škode pri prevažanju, poškodbo zvonov in zrcalnih oken

Sprejema tudi zavarovanja:

Zoper telesne nezgode in točo.

Pri tej družbi je zavarovan na življenje Njega svetost papež Pij X. in prevzvišeni knezoškof ljubljanski Anton Bonaventura; tudi vsa posestva Njega veličanstva cesarja avstrijskega.

Glavni zastop v Ljubljani: **Marijin trg, Sv. Petra cesta 2, v lastni hiši.**

Najbolj varno naložen denar!

Stanje hranil. vlog:
nad 26 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
nad 900 000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3,
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. — Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

— Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se prekini'lo njih obrestovanje. —

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.

Denarni promet leta 1907
čez 64 milijonov kron.

Lastna glavnica
354.645·15 kron.

Stanje vlog 30. junija 1908
čez 14 milijonov kron.

Sedaj **Kongresni trg št. 2**, I. nadstr., od novembra 1908 naprej v lastnem domu, **Miklošičeva cesta št. 6** (za frančiškansko cerkvijo).

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure pop. ter jih orestuje po

4¹ | 2⁰ | 0

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1908: K 14,225.902·59.

Denarni promet v letu 1907: K 64,813.603·92.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno hranilne položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. junija 1908.

Dr. Ivan Šušteršič,
predsednik.

Josip Šiška, stolni kanonik
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Šent Vidu nad Ljubljano. — **Fran Povše**, vodja, graščak, državni in deželni poslanec i. t. d. — **Anton Kobi**, posestnik in trgovec, Breg pri Borovnici. — **Karol Kauschegg**, veleposestnik v Ljubljani. — **Matija Kolar**, stolni dekan v Ljubljani. — **Ivan Kregar**, svetnik trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani. — **Frančišek Leskovic**, hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojilnice. — **Ivan Pollak ml.**, tovarnar. — **Karol Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani. — **Gregor Šlibar**, župnik na Rudniku.

Potrdilo

v vrednosti K 3.—.
Od 1. oktobra do 1. decembra 1908 se sprejme to le potrdilo **v vrednosti K 3.—** pri pisemnih naročilih v najmanjšem znesku **K 30.—**, ki naj se pošlje naprej. Poleg tega prejme vsak — naročnik še koledar brezplačno. —

Max Böhnell, 2409

Dunaj IV., Margaretenstrasse št. 27/19.
Zaloga ur, zlatnine in srebrnine.
Zahtevajte glavni cenik s 5000 slikami zastonj in poštine prosto.

Priloga se slav. občinstvu slovenska trgovina pri

„Češniku“

2554 v Ljubljani 7-3

Stritarjeva ulica — Lingarjeva ulica
po celem svetu znana.

Velika izbira jesenskega in zimskega blaga za ženske in moške obleke, kakor tudi zimske velike rute, zametaste, ženilaste, svilnate šerpe in rute.

Popolna oprava (baljšč) za nevesto.

Strogo poštna postrežba. Cene najnižje.

! Stojte! .. Ne ..
Ceres smatrate
Jedilno mast

iz (kokosovih orehov)
za najboljšo? „Ceres“ mast ni le najboljša in najčistija, ampak tudi najcenejša in najizdatnejša mast, kar jih poznam.

Pozor vzbuja v zdravniških krogih in pri širšem občinstvu

iznajdba ameriške
lasne vode

„LOVACRIN“

Zakonito zaimč Odlik. na Dunaju in v Bruslju 1906: zlate svetilne saskriž in diploma LOVACRIN je voda za las, ki jo priporoča nad 2000 zdravnikov in med čestopisje. LOVACRIN učinkuje na lasne koren. tako, da v 8 dneh pospeši rast las in brade, kjer

je to mogoče. Luskine se odstr. in prepreči izpad las zanesljivo po uporabi. Dokaz je, da je nad stotisoč gologl. in brezbr. ljudi z rabo LOVACRINA dobila las v brado. LOVACRIN povzroči las dolge in goste. LOVACRIN dá osiv. lasem zopet nar. barvo — Cena vel. stekl. LOVACRINA za več mesecev 5 K, 3 stekl. 12 K, 6 stekl. 20 K V dosegu čisto bele, acetne in fine kože na obrazu in rokah ter po vsem telesu proste lišaje, ogrcev itd., naj se rabijo le sledeči po vsem neškodljivi, dostaj. nedosežni LOVACRIN izdelki: No v a crin-milo po 1 K, 3 kosi K 250; L o v a c r i n - t o a c r e m e v lončkih po 3 K in 5 K, L o v a c r i n - t o a c r i n a v o d a v stekl. po 3 K in 5 K; L o v a c r i n - l e p o t i l o (bela, roza, creme) v kart. po 3 K in 5 K itd. razpoliža po povzetju, ali če se denar pošlje naprej glavna zasluga

M. Feith Nachf.,

Dunaj VI., Mariahilferstrasse 45.

Dobiva se dalje v mnogih drogerijah, parfumerijah in lekarnah monarhije. 4 2

Sirolin

Radi izbornega okusa ga tudi otroci radi uživajo.

2000

Pri pljučnih boleznih, katarih, oslovskem kašlju, škrotulozi, influenci

predpisujejo Sirolin „Roche“ številni profesorji in zdravniki. Sirolin izboljšuje tek ter pospešuje rodovitost tolesa.

Ker se ponujajo manjvredna penarejanja, zahtevajte vedno: *Izvirni zavoj „Roche“.*

F. Hoffmann-La Roche & Co.
Basel in Dunaj III/1, Neulinggasse 11.

Ilustr. brošure N. II. o boleznih vsled prehlajenja zastonj in franko.

„Roche“

Dobl se na zdravn. predpis v lekarnah à K 4.— steklenica.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg št. 19 registrovana zadruga s omejenim poroštvom Kongresni trg št. 19

sprejema hranilno vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure **po 4³/₄ %** to je, daje za 200 kron 9 kron 50 vinar. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot getov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Redni davek plača hranilnica sama.

Najsigurnejša prilika za štedenje.

Kazent A. Kolan i. r., predsednik.

Kazent J. Sušnik i. r., podpredsednik.

Še vedno najboljše in najcenejše so naše :

slamorenice

katerih imava nad 100 v zalogi in si vsako najlažje izbere.

Tudi vse druge stroje za kmetijstvo in mlekarkstvo imava v zalogi po najnižjih cenah.

Kdor si torej misli slamorenico kupiti, naj ne zamudi priložnosti in naj zahteva najin ilustrovani cenik, katerega dobi vsakdo 2737 zastonj in poštnine prosto. 26-1

Karl Kavšeka nasledniki

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 16.

5000 ur zastonj

Cenik poštem vsakomur brezplačno in pošt. prosto.

Rosk. psi.	Kron 3-	bedilka	Kron 2 40	ura z nihal.	7-
srebr. rosk.	6-	sveteča	3-	z bitij. n. zv.	9-
želez.	7-	z bitij. n. zv.	5-	z budilko	10-
srebr. dvoj.	8-	kubinska	3-	z godbo	12-
plašč.	8-				

Izvirne Omeg., Scheff aus. n, Glashütte, Helios, Amalfi. c. kr. v cizk. od K 13, kakor tudi zlatnina in srebrnina po ist. tov. cenah. 31. tno jamstvo. Zamena ali denar nazaj.

Max Böhmel, Dunaj IV., Margaretenstr. 27/19, v lastni hiši.

Zaprteženi cenice in veščak. — Največja in najstarejša tvrdka. — Upravljamo 540. 5000 slik v katalogu zastonj in fra. ko.

Zastonj pošiljam cenik

šivalnih strojev in koles iz kojega si naročite nov, dober in lep šivalni stroj že od 38 kron naprej

Lorenc Rebolj

Glavni trg v Kranju.

1805 11

Slovenska trgovina

„Pri platnarici“

Pogačarjev (sadni) trg šte. 3

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo 2555 1

manufakturnega blaga.

Nizke cene! Točna postržba!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Dobre harmonike K 4'80.

Nad 50.000 komadov razprodanih. Nikake carine! Jamstvo! Zamena dovoljena ali pa denar nazaj.

Št. 3009/4, 10 tipk, 2 reg., 28 glas., vel. 24/12 cm K 4'80. — Št. 617 1/4, 10 tipk, 1 reg., 28 gla., vel. 30/15 cm K 5'20. — Št. 636 3/4, 10 tipk, 2 reg., 28 glas., v. 30/15 cm K 5'40. — Št. 305 3/4, 10 tipk, 2 reg., 50 glas., vel. 24/12 cm K 6'20. — Št. 663 1/4, 10 tipk, 2 reg., 50 glasov, vel. 31/15 cm K 8.—. Sola za samouk k vsaki harmoniki zastonj. Pošilja proti povzetju c. kr. dvorni založnik

Hanns Konrad

razpošiljalnica glasbil v Brúxu 2624 šte. 1011 (Češko). 10-1
Glavni cenik s 3000 slikami zastonj.

Ustanov. l. 1854.

Prva domača slov. pivovarna

Telefon št. 210

2549 1
Priporoča slav. občinstvu in spošt. gostilničarjem svoje izbrano

G. AUER=jevih dedičev

Ljubljana Wolfove ulice št. 12 Ljubljana.

:: marčno pivo ::

v sodcih in steklenicah.

„Vzajemna zavarovalnica“

Dunajska cesta 19

v Ljubljani

Dunajska cesta 19

v Medjatovi hiši v pritličju

zavaruje

1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, premiönine in pridelke,
2. proti prelomom zvonov, in
3. za življenje oziroma doživetje in proti nezgodam.

2062 12-8

Edina domača slovenska zavarovalnica! Svoji k svojim!